

Co-funded by
the European Union

DACIA PROJECT

No.21.

MAGAZINE

„European Training 4”

2024-1-RO01-KA121-ADU000207158

(„KA1 - Learning Mobility of Individuals KA121 - Adult education staff mobility,,) .

(Project Cofunded by the European Union)

(ISSN-L 2601 – 4882)

<https://www.apdd.ro/>

2024 – 2025

Asociația Pro Dezvoltare DACIA (APDD)

Editura: Asociația Pro Dezvoltare DACIA (APDD)

Redactor-șef: Cătălin Arapalea
Președintele APDD

Redactor adjunct: Anca Arapalea
Profesor

Desktop Publishing (DTP): Cătălin Arapalea
Grafică digitală: Cătălin Arapalea

Colaboratori:

Alina Trăistaru
Anca Arapalea
Anca-Nicoleta Boroșanu
Aurel Buică
Cătălin Arapalea
Cristina Ivan
Darius Florin Lică
Denisa Maria Cocoru Luican
Elena Iuliana Popa
Elena Luiza Manețoiu
Ionel Arapalea
Liviu Ștefan Burtică
Luminita Vlad Denisa
Maria Rădulescu
Melania Zamfir
Nicoleta – Claudia Trandafir
Oana Buică
Petruța Ioniță
Victoria Sidonia Vărzaru
Viorel Trandafir
Walter Eugen Ivănuș

NR 20 / 2025

ISSN 2601 - 4882

ISSN-L 2601 - 4882

„Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Naționale pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale (ANPCDEFP). Nici Uniunea Europeană și nici ANPCDEFP nu pot fi ținute responsabile pentru acestea.”

„European Training 4” Project
„Cofunded by the European Union,,

Fotografiile conținute în material sunt realizate în timpul activităților proiectului.

Adresa revistei: Str. Tineretului, nr7,
Municipiul Drăgășani, Județul Vâlcea
apddacia@yahoo.com

www.apdd.ro
+40722319389

CUPRINS

Descriere Proiect – Arapalea Cătălin	4
„European training iv” – bune practici Un pas spre educația viitorului - Boroșanu Anca-Nicoleta	6
Inteligența artificială pentru incluziune: O nouă eră în educația persoanelor cu cerințe speciale - Ivan Cristina.....	9
Din inima ruralului românesc la Istanbul, formare Erasmus+ pentru o educație incluzivă – Trăistaru Alina.....	10
Proiectele bine gândite creează schimbare reală. Povestea unei experiențe care transformă ideile în acțiuni cu impact - Arapalea Cătălin	12
Responsabilitate și sustenabilitate dincolo de sala de clasă – Manețoiu Elena Luiza	14
Educație fără bariere: Cum inteligența artificială redefineste educația incluzivă - Cocoru Luican Maria Denisa	17
Idei de integrare a metodelor non-formale în activitățile de învățare pentru educația adulților - Lică Darius Florin.....	19
Educație pentru mediu, leadership pentru viitor – Buică Aurel.....	21
Competențe inovatoare în domeniul tic prin predare și învățare colaborativă și bazată pe proiecte – Zamfir Melania.....	22
Educația non-formală și instrumentele digitale – punți către învățarea activă a adulților – Arapalea Anca..	24
Educația non-formală – o resursă valoroasă pentru școli și organizații de învățare a adulților– Trandafir Viorel.....	26
Limba care unește lumi, lecții despre economie și incluziune socială - Buică Oana.....	28
Integrarea metodelor non-formale în educația adulților – perspective și bune practici – Ivănuș Walter Eugen.....	29
O experiență pentru o viață - Ioniță Petruța.....	32
Educația formală și nonformală - Vărzaru Victoria Sidonia	34
Tehnologia digitală în sprijinul educației adulților - Arapalea Ionel.....	39
Dezvoltarea competenței interculturale și bune practici pentru combaterea prejudecăților în educația adulților- Burtică Liviu Ștefan.....	41
Interculturalitate și incluziune – experiența unui training internațional la Golden Sands, Bulgaria - Trandafir Nicoleta – Claudia.....	43
Mindfulness în educația adulților – cultivarea prezenței și a echilibrului interior - Arapalea Cătălin.....	46
Educația non-formală în sprijinul învățării active a adulților - Popa Elena Iuliana.....	48
Inteligența artificială – o poartă deschisă spre incluziune în educația adulților - Rădulescu Maria.....	50
Când tehnologia devine limbajul incluziunii – experiența mea la cursul ai for inclusion - Vlad Denisa Luminita	52
Concluzie generală – revista de bune practici în educația adulților - Arapalea Cătălin.....	54

DESCRIERE PROIECT

„EUROPEAN TRAINING IV” PROJECT - „KA1 - LEARNING MOBILITY OF INDIVIDUALS KA121 - ADULT EDUCATION STAFF MOBILITY,, - „COFUNDED BY THE ERASMUS+ PROGRAMME OF THE EUROPEAN UNION” NUMĂR CONTRACT 2024-1-RO01-KA121-ADU000207158

În perioada 01.06.2024 și 31.08.2025, Organizația Pro Dezvoltare DACIA (APDD), a desfășurat activitățile proiectului „European Training 4” număr contract 2024-1-RO01-KA121-ADU000207158, finanțat de către Uniunea Europeană prin programul Erasmus+.

Acesta este proiectul cu numărul 4, care se desfășoară ca urmare obținerii „Acreditării Erasmus pentru mobilități Erasmus+ în domeniul Educației Adulților (AE)”, (Acreditare nr: 2020-1-RO01-KA120-ADU-095193)..

Trainingurile internaționale au fost selectate în funcție de nevoile de formare profesională ale participanților, în următoarele domenii: digitalizare, educație non-formală, ocupare pe piața muncii – antreprenariat, ecologie-protecția mediului-dezvoltare durabilă, incluziune, diversitate, egalitate de șanse, echitate, solidaritate etc.

În cadrul proiectului „European Training 4” rezultatele învățării au fost validate prin intermediul Certificatului Europass.

În cadrul proiectului 22 persoane, formatori / facilitatori (angajați, voluntari, colaboratori voluntari) activi ai organizației, au participat la următoarele traininguri internaționale :

1. Applying Non-Formal Education in schools and adult education organizations - Bulgaria .
2. Developing intercultural competence and learning about best practice examples to fight against prejudice and discrimination.– Bulgaria.
3. Innovative Skills in ICT through collaborative work and project based Teaching and Learning - Spania .
4. Global action on climate change through education - Turcia .
5. Social economy and inclusive entrepreneurship – Turcia .
6. Non-formal education methods and innovative digital tools for CLIL and Cultural education – Italia.
7. ICT for education. Digital and web tools for an effective blended, flipped and cooperative learning – Italia.
8. Project design and management – Italia.
9. Mindfulness – Nurturing Inner Peace and Presence - Finlanda.
10. AI for Inclusion – Grecia.

Informații proiect: <http://www.apdd.ro>, e-mail: apddacia@yahoo.com

Cătălin Arapalea – Președinte APDD

Co-funded by
the European Union

„EUROPEAN TRAINING IV” – BUNE PRACTICI UN PAS SPRE EDUCAȚIA VIITORULUI

În perioada 4–13 aprilie 2025, am avut șansa de a participa la cursul *“Innovative Skills in ICT through Collaborative and Project-Based Teaching and Learning”*, organizat în orașul spaniol Alcalá de Henares din Spania. Această experiență a reprezentat pentru mine o adevărată oportunitate de dezvoltare profesională și personală, care mi-a oferit atât resurse valoroase pentru activitatea didactică, cât și un prilej unic de interacțiune interculturală.

Începutul unei călătorii profesionale și umane

Încă de la momentul sosirii în Spania, am simțit că urmează o săptămână aparte, în care voi fi provocată să gândesc diferit, să reflectez profund asupra propriei mele practici educaționale și să descopăr noi instrumente de lucru care să-mi eficientizeze munca la clasă. Cursul s-a desfășurat într-un mediu internațional dinamic, alături de formatori și cadre didactice venite din mai multe țări europene, fiecare cu experiențe, contexte și provocări diferite.

Organizatorii – echipa *Cervantes Training* – au reușit să creeze o atmosferă caldă și profesionistă, în care învățarea s-a produs firesc, prin explorare, colaborare și practică. Totul a fost construit pe un cadru pedagogic solid, în care accentul a fost pus pe învățarea activă, bazată pe proiecte, utilizând cele mai moderne resurse TIC.

Obiective clare, rezultate vizibile

Cursul a fost conceput pentru a răspunde nevoilor formatorilor și profesorilor din Europa, care doresc să își adapteze metodele de predare la cerințele erei digitale. Principalele obiective de învățare au fost:

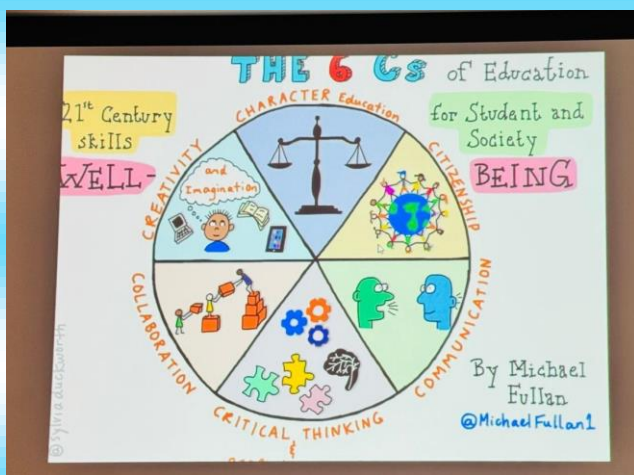
- să faciliteze o mai bună înțelegere a procesului de predare și învățare, prin dezvoltarea abilităților digitale și prin utilizarea metodelor bazate pe colaborare și proiecte;
- să ofere acces la noi metode și tehnici pedagogice, care implică utilizarea tehnologiei și a strategiilor experiențiale;

- să încurajeze reflecția asupra practicilor didactice proprii, în vederea modernizării acestora;
- să dezvolte competențele de lucru în echipă și de comunicare în contexte interculturale;
- să creeze o rețea internațională de schimb de bune practici și experiențe educaționale.

Pentru mine, fiecare activitate de formare a fost o invitație la gândire critică și la reinventare. De la aplicațiile colaborative, cum ar fi Padlet, Jamboard, Trello sau Mentimeter, până la platformele de gamificare și feedback digital, toate mi-au oferit idei clare pe care le pot adapta ușor în activitățile de zi cu zi cu cursanții mei.

I

Învățare colaborativă și bazată pe proiecte – un model pentru secolul al XXI-lea

Unul dintre cele mai puternice mesaje ale cursului a fost acela că cursanții de azi învață altfel. Trăiesc în era vitezei, a comunicării instantanee, a stimulilor vizuali constanți. Pentru a le capta atenția și a-i motiva să se implice, formatorii trebuie să regândească nu doar *ce* predau, ci și *cum* predau.

Modelul propus de formatori – învățarea colaborativă și bazată pe proiecte – presupune ca cursantul să devină activ în propria învățare, să lucreze în echipă, să caute soluții la probleme reale și să folosească tehnologia într-un mod creativ. Astfel, se dezvoltă nu doar cunoștințele academice, ci și competențele esențiale pentru viață: gândirea critică, rezolvarea de probleme, comunicarea, empatia și inițiativa.

În timpul cursului, am avut ocazia să lucrez în echipe internaționale, să contribuim la proiecte educaționale, să propunem soluții inovatoare și să observăm rezultatele colegilor din alte țări. A fost o experiență extrem de motivantă, care mi-a arătat cât de mult putem învăța unii de la alții, atunci când colaborăm cu deschidere și respect.

Reflecție și aplicabilitate

Un aspect valoros al formării a fost faptul că nu s-a limitat la livrarea unor informații sau instrumente, ci a încurajat în mod constant reflecția pedagogică. Am fost provocată să mă întreb:

- Ce metode folosesc la clasă și cât de eficiente sunt ele în realitatea actuală?
- Cum pot adapta conținuturile pentru a răspunde nevoilor reale ale cursanților mei?
- Care este rolul meu ca facilitator al învățării și cum pot crea un mediu mai participativ și mai motivant?

Răspunsurile nu au venit imediat, dar au fost lansate premisele unei schimbări pe termen lung. Întoarsă în România, mi-am propus să implementez gradual metodele învățate, să le testez, să le personalizez și să le împărtășesc cu colegii mei din organizație, în cadrul atelierelor metodice.

O experiență Erasmus+ care inspiră

Dincolo de conținutul profesional, această mobilitate Erasmus+ a fost o veritabilă lecție de viață. M-am simțit parte dintr-o comunitate educațională europeană în care diversitatea este o resursă, iar învățarea – un proces continuu, viu, dinamic. Am învățat nu doar despre TIC și metode inovatoare, ci și despre deschidere, empatie, încredere și curajul de a încerca lucruri noi.

Pe străzile istorice din Alcalá de Henares, în sălile de curs și în discuțiile informale cu ceilalți participanți, am redescoperit bucuria de a învăța. Am regăsit sensul profund al vocației de dascăl: aceea de a fi mereu în slujba dezvoltării celui alt, dar și a propriei deveniri.

Participarea la cursul *“Innovative Skills in ICT through Collaborative and Project-Based Teaching and Learning”* a fost, fără îndoială, una dintre cele mai relevante experiențe din cariera mea didactică.

Este un punct de reper care îmi trasează o direcție clară: spre o educație modernă, flexibilă, centrată pe elev, în care formatorul devine ghid, partener și creator de contexte de învățare semnificative.

Autor: Anca-Nicoleta Boroșanu, participant la cursul “Innovative Skills in ICT through Collaborative and Project-Based Teaching and Learning”

INTELIGENȚA ARTIFICIALĂ PENTRU INCLUZIUNE: O NOUĂ ERĂ ÎN EDUCAȚIA PERSOANELOR CU CERINȚE SPECIALE

Într-o lume în continuă evoluție, tehnologia devine tot mai mult un aliat al incluziunii. Inteligența artificială (AI), care era odinioară rezervată laboratoarelor de cercetare, pătrunde acum în sălile de clasă, oferind oportunități reale pentru persoanele cu cerințe speciale. De la autism la tulburări de învățare, AI poate transforma modul în care aceste persoane interacționează cu lumea, învață și se dezvoltă.

Personalizarea învățării Unul dintre cele mai mari avantaje ale AI este capacitatea sa de a personaliza experiențele educaționale. Algoritmii pot analiza comportamentul, ritmul de învățare și preferințele fiecărei persoane, oferind activități adaptate nevoilor individuale. De

exemplu, o persoană cu dislexie poate beneficia de aplicații care transformă textul în vorbire, în timp ce o persoană cu tulburări de atenție poate primi exerciții interactive, scurte și captivante, menite să-i mențină concentrarea.

Comunicare asistată Pentru persoanele nonverbale sau cu dificultăți de exprimare, AI poate fi o punte către lume. Dispozitivele dotate cu recunoaștere facială și vocală pot interpreta gesturi sau expresii și le pot transforma în cuvinte (Siri, Alexa, Google Assistant). Aplicațiile de tip chatbot pot simula conversații simple, ajutându-i să exerseze comunicarea într-un mediu sigur și prietenos.

Creativitate fără limite AI nu doar că sprijină învățarea, ci stimulează și creativitatea. Cursanții pot crea muzică, desene sau povești cu ajutorul unor platforme inteligente care le oferă sugestii, corecturi și încurajări. Pentru o persoană cu dificultăți motorii, desenul pe tabletă cu ajutorul comenzilor vocale poate fi o experiență eliberatoare (Kahoot, Chat Gpt).

Sprijin pentru formatori / profesori și însoțitori / părinți. Inteligența artificială nu înlocuiește educatorii, ci îi susține. Platformele AI pot genera rapoarte detaliate despre progresul lor, pot sugera metode de intervenție și pot alerta în caz de regres. Părinții/Însoțitorii pot primi notificări și recomandări personalizate, devenind parteneri activi în procesul educațional (Quizzlet).

Incluziune reală, nu doar teoretică Prin AI, incluziunea devine mai mult decât un ideal. Persoanele cu cerințe speciale pot participa la activități comune, pot învăța în ritmul lor și pot fi valorizați pentru unicitatea lor. Tehnologia le oferă o voce, o cale de exprimare și o șansă reală la dezvoltare.

În concluzie, inteligența artificială deschide uși care altădată păreau închise. Cu o abordare etică, empatică și bine calibrată, AI poate deveni un instrument esențial pentru o educație incluzivă, în care fiecare persoană are locul său, indiferent de provocările pe care le întâmpină. Viitorul este aici — și este pentru toți.

Autor: Cristina Ivan, participant la cursul „AI for Inclusion”

DIN INIMA RURALULUI ROMÂNESC LA ISTANBUL, FORMARE ERASMUS+ PENTRU O EDUCAȚIE INCLUZIVĂ.

În perioada 10-18 aprilie 2025 am avut onoarea de a participa, în calitate de formator la APDD și profesor de matematică la o școală gimnazială din mediul rural, la cursul de formare Erasmus+ intitulat "Social Economy and Inclusive Entrepreneurship", desfășurat în Istanbul, Turcia.

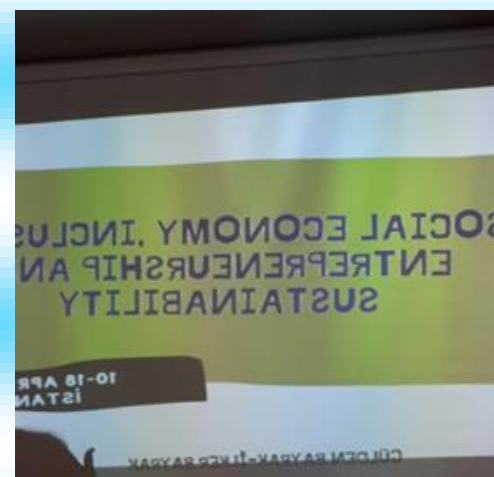
Cursul a reunit participanți din diverse țări europene și a abordat teme de actualitate privind economia socială, antreprenoriatul incluziv și rolul educației în formarea unei societăți echitabile. Activitățile de formare au combinat teoria cu practica, punând accent pe metode inovatoare de predare și pe dezvoltarea competențelor transversale necesare în contextul unei economii durabile și incluzive.

Pentru mine, ca formator pentru persoane adulte din mediul rural, această experiență a fost deosebit de valoroasă. Am descoperit modalități prin care pot integra principiile economiei sociale în procesul educațional, pentru a stimula gândirea critică, inițiativa și responsabilitatea socială în rândul adulților. În plus, am avut ocazia să fac schimb de bune practici cu colegi din alte sisteme educaționale și să construiesc noi perspective asupra rolului de formator în comunitate.

După finalizarea cursului „Social Economy and Inclusive Entrepreneurship”, am revenit în organizație cu dorința clară de a transforma modul în care lucrăm cu persoanele adulte. Am înțeles că schimbarea reală începe atunci când vocea fiecărui participant este ascultată.

Astfel, primul pas a fost să organizăm o serie de ateliere participative, unde adulții din comunitate au fost invitați să își exprime nevoile, ideile și aspirațiile. În loc să le oferim programe gata făcute, am construit împreună cu ei planurile de acțiune. Această implicare activă a dus la o creștere vizibilă a implicării și a sentimentului de apartenență.

Am adaptat și modul de predare. Inspirat de principiile andragogiei, am trecut de la teorie seacă la învățare experiențială. Am folosit studii de caz, exemple reale și am adus

antreprenori sociali locali care au împărtășit povești autentice. Într-un atelier, o participantă a spus: „Prima dată simt că nu doar învăț, ci construiesc ceva pentru mine”.

În toate activitățile am încurajat diversitatea: grupurile au fost mixte, aducând împreună oameni cu experiențe diferite. Cei mai tineri îi ajutau pe ceilalți cu instrumente digitale, iar cei cu experiență practică împărtășeau secrete ale meseriei. A apărut astfel o frumoasă rețea informală de învățare reciprocă.

Pe parcurs, am introdus un sistem simplu de monitorizare și feedback. După fiecare activitate, participanții completau scurte reflecții sau discutau liber despre ce a mers bine și ce putea fi îmbunătățit. Astfel, atelierelor s-au adaptat constant la nevoile lor reale.

Împreună cu organizația APDD, am pus la cale un plan de a crea parteneriate cu ONG-uri, autorități locale și întreprinderi sociale, pentru un „hub comunitar” unde participanții ar putea găsi mentori, resurse și oportunități de colaborare. În acest spațiu, ideile vor începe să prindă viață.

Astăzi, în organizația noastră, adulții nu mai sunt doar beneficiari ai învățării, ci parteneri activi în construirea unei comunități mai solidare și mai incluzive. Cursul ne-a oferit nu doar cunoștințe, ci și o nouă perspectivă: cea a învățării împreună, prin încredere, implicare și inițiativă.

Participarea la acest curs a reprezentat un pas important în dezvoltarea mea profesională și personală, dar și o sursă de inspirație pentru activitatea la clasă. Mulțumesc echipei organizatoare și programului Erasmus+ pentru oportunitatea oferită!

Autor: Alina Trăistaru participant la cursul „Social Economy and Inclusive Entrepreneurship”

PROIECTELE BINE GÂNDITE CREEAZĂ SCHIMBARE REALĂ POVESTEA UNEI EXPERIENȚE CARE TRANSFORMĂ IDEILE ÎN ACȚIUNI CU IMPACT

Într-o lume în continuă transformare, în care nevoile comunităților se diversifică de la o zi la alta, capacitatea de a construi proiecte solide devine o adevărată artă. Nu este vorba doar despre formulare de obiective și diagrame, ci despre a găsi acea punte dintre vis și realitate. Asta am descoperit în cadrul cursului „Project Design and Management”, o experiență care mi-a schimbat modul de a privi inițiativele sociale, educaționale și culturale.

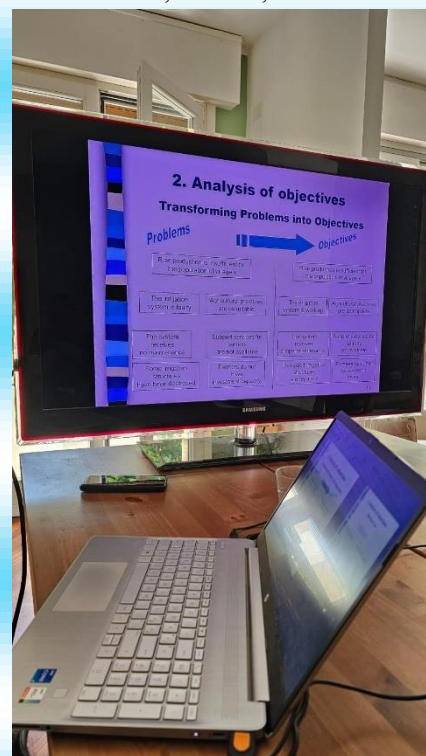
Totul a început cu o întrebare aparent simplă: „Ce face ca un proiect să fie cu adevărat bun?” Primele zile au fost dedicate fundamentelor designului de proiect — analiza atentă a nevoilor reale, stabilirea obiectivelor SMART și conturarea unei viziuni clare. Am învățat că nu poți găsi o soluție autentică dacă nu ai înțeles mai întâi problema. Interveniurile, chestionarele și discuțiile directe cu comunitatea au fost instrumentele care ne-au ajutat să descoperim acele nevoi adesea invizibile la prima vedere.

Pe măsură ce am avansat, proiectele noastre au început să prindă contur. Planificarea activităților a devenit un exercițiu de echilibru între resurse, timp și viziune. Cu ajutorul instrumentelor digitale precum diagrama Gantt, am învățat să construim calendare realiste, să anticipăm obstacole și să găsim soluții înainte ca problemele să apară. Atmosfera din timpul cursului era electrizantă: fiecare exercițiu practic devenea o ocazie de a testa idei și de a primi feedback sincer și constructiv.

Un capitol important a fost dedicat managementului de echipă. În locul structurilor rigide, am descoperit puterea participării și a colaborării autentice. Fiecare membru și-a găsit locul potrivit, responsabilitățile au fost împărțite echitabil, iar deciziile au fost luate împreună. A fost o lecție valoroasă: un proiect de succes nu se bazează pe un singur lider, ci pe o echipă unită.

La fel de importantă a fost și monitorizarea progresului. Am învățat să privim proiectele nu doar ca pe niște planuri fixe, ci ca pe organisme vii, care se dezvoltă, se adaptează și uneori se schimbă pe parcurs. Evaluările continue, indicatorii clari și reflecțiile regulate ne-au ajutat să rămânem pe direcția corectă, fără să așteptăm finalul pentru a descoperi ce nu a mers.

De asemenea, cursul a pus un accent puternic pe comunicarea transparentă și vizibilitatea proiectului. Am explorat canalele digitale, social media și evenimentele locale ca mijloace prin care să inspirăm, să atragem sprijin și să construim comunități în jurul

inițiativelor noastre. Pentru prima dată, am înțeles că un proiect nu trăiește doar în interiorul unei echipe, ci în ochii și inimile celor pe care îi atinge.

Poate cel mai valoros aspect al întregii experiențe a fost învățarea despre sustenabilitate. Fiecare prototip de proiect a fost gândit nu doar pentru prezent, ci și pentru viitor: cum poate continua după ce finanțarea se termină, cum poate fi integrat în viața comunității, ce alianțe strategice pot asigura continuitatea. Un proiect cu adevărat bun nu se încheie odată cu raportul final — el lasă urme vizibile și durabile.

Privind în urmă, îmi dau seama că acest curs nu a fost doar o formare profesională, ci o călătorie transformațională. A fost o combinație perfectă între teorie și practică, între rigoare și creativitate. Am plecat de acolo nu doar cu noțiuni tehnice, ci cu o nouă viziune: aceea că ideile devin reale atunci când sunt susținute de o structură solidă, de o echipă unită și de o strategie clară.

Cunoștințele și experiența dobândite pot fi aplicate imediat, fie în proiecte locale, fie în inițiative internaționale, cu potențialul real de a transforma comunități. Mai mult decât un curs, a fost o investiție în viitor.

Autor: Cătălin Arapalea participant la cursul „Project Design and Management”

RESPONSABILITATE ȘI SUSTENABILITATE DINCOLO DE SALA DE CLASĂ

Când vorbim despre schimbările climatice, ne gândim adesea la cifre, grafice și rapoarte internaționale. Dar dincolo de date, adevărata schimbare începe în comunități — în școli, centre educaționale, organizații, dar mai ales printre adulți. Ei sunt cei care pot influența deciziile, pot adopta comportamente responsabile și pot transforma ideile în realitate. Această convingere a stat la baza unui program dedicat formării educatorilor și liderilor comunitari în domeniul educației climatice pentru adulți.

Cursul Erasmus+ intitulat „Global Action on Climate Change Through Education”, organizat la Istanbul, Turcia, de către Dermen Bilişim IT, în parteneriat cu Pro Dezvoltare DACIA Association (APDD) din România, a reunit formatori din mai multe țări europene și a oferit o formare solidă privind educația ecologică, dezvoltarea competențelor verzi și metode inovatoare de învățare activă.

Activitățile desfășurate au inclus sesiuni interactive, proiecte în echipă și reflecții asupra modului în care putem implica copiii în protejarea mediului — încă de la cele mai fragede vârste.

De la primele sesiuni, participanții au fost invitați într-o călătorie care a început cu înțelegerea profundă a fenomenului. Nu a fost un simplu curs teoretic, ci o explorare atentă a științei climatice, a sustenabilității și a marilor acorduri internaționale, precum Acordul de la

Paris sau Obiectivele de Dezvoltare Durabilă. Pentru mulți, a fost pentru prima dată când au conectat fenomenele globale cu realitățile locale din comunitățile lor: cu iernile mai blânde, verile toride, cu secetele care afectează recoltele sau cu inundațiile din ce în ce mai frecvente.

Apoi, pas cu pas, teoria s-a transformat în educație aplicată. Participanții, majoritatea implicați în educația adulților, au descoperit strategii prin care temele legate de climă pot fi integrate în diverse domenii de formare. Unii predau meserii tehnice, alții coordonează programe culturale sau sociale — dar toți au învățat cum să aducă discuțiile despre mediu în sălile lor de curs, într-un limbaj accesibil, apropiat de viața de zi cu zi.

Un moment esențial al programului a fost dezvoltarea gândirii critice. Prin studii de caz și discuții interactive, participanții au analizat provocările climatice specifice comunităților din care provin. S-au pus întrebări reale: cum reducem consumul de energie într-o instituție cu buget limitat? Cum gestionăm deșeurile într-o localitate mică? Ce alternative putem găsi pentru transport într-o zonă fără infrastructură modernă? În loc să primească soluții predefinite, participanții au fost provocați să le descopere singuri, să gândească strategic și să găsească răspunsuri potrivite pentru realitățile lor.

Partea practică a adus un suflu nou. Participanții au experimentat direct metode sustenabile: au realizat audituri de mediu, au planificat proiecte verzi și au folosit instrumente digitale pentru monitorizarea amprente de carbon. Mulți dintre ei au mărturisit că aceste activități i-au inspirat să le reproducă în propriile organizații, nu ca exerciții abstracte, ci ca acțiuni concrete pentru adulți — ateliere de compostare, sesiuni despre eficiență energetică sau activități comunitare de plantare.

Pe lângă dimensiunea educațională, programul a pus un accent puternic pe advocacy. Participanții au învățat să comunice clar și convingător cu autoritățile locale, să mobilizeze comunități adulte și să devină purtători de mesaj în fața factorilor de decizie. În multe cazuri, formatorii au plecat hotărâți să nu mai aștepte schimbarea „de sus”, ci să o inițieze „de jos”, prin dialog și implicare civică.

Poate cea mai valoroasă parte a fost rețeaua creată între participanți. Educația adulților nu se face în izolare. În timpul programului, s-au legat colaborări între educatori, activiști și experți în sustenabilitate din diferite regiuni. Ideile s-au amestecat, proiectele s-au

inspirat unele din altele, iar la final, fiecare a plecat acasă cu un sentiment clar că nu este singur în acest demers.

Pentru a duce totul mai departe, fiecare participant a elaborat un plan personalizat de acțiune climatică. Nu a fost un exercițiu formal, ci un angajament real: activități concrete care urmau să fie implementate în centre educaționale, comunități locale sau organizații. Unele planuri vizau campanii de sensibilizare în rândul părinților, altele transformări verzi în instituții publice sau programe de formare pentru angajați.

La finalul acestei călătorii, participanții nu au plecat doar cu informații, ci cu o nouă perspectivă. Au devenit educatori climatici ai adulților — oameni capabili să inspire, să educe și să mobilizeze comunități întregi în fața celei mai mari provocări a secolului. Educația climatică nu mai este doar un subiect de dezbatere globală, ci o realitate locală, trăită și construită pas cu pas, prin oameni care aleg să acționeze.

Pentru mine, ca formator persoane adulte într-o comunitate aflată în continuă schimbare, această experiență a fost extrem de valoroasă. Am înțeles mai bine cât de important este să cultivăm, respectul față de natură, empatia, spiritul de echipă și conștiința de cetățean activ. Jocurile, povestirile, activitățile senzoriale și observarea mediului pot deveni instrumente prin care cursanții învață nu doar despre culori sau anotimpuri, ci și despre grijă, responsabilitate și sustenabilitate. Am făcut schimb de idei și bune practici cu formatori din alte țări, am descoperit metode prin care putem transforma educația ecologică într-o parte firească a rutinei zilnice din viața de zi cu zi și am revenit acasă cu o motivație crescută de a integra tot ce am învățat în activitățile mele.

Mulțumesc programului Erasmus+ și organizatorilor pentru oportunitatea de a învăța într-un mediu internațional și de a contribui, prin munca mea, la formarea unei generații care va înțelege ce înseamnă să protejezi planeta.

Autor: Elena Luiza Manețoiu participant la cursul „Global Action on Climate Change Through Education”

EDUCAȚIE FĂRĂ BARIERE: CUM INTELIGENȚA ARTIFICIALĂ REDEFINEȘTE EDUCAȚIA INCLUZIVĂ

Trăim într-o perioadă în care educația, indiferent de vârstă, nu presupune doar o sală de clasă, o tablă și un catalog. Este un spațiu în care tehnologia și umanitatea pot colabora pentru a crea medii de învățare mai accesibile, mai flexibile și mai echitabile. Unul dintre cei mai promițători parteneri în această transformare este inteligența artificială (AI) — un instrument capabil nu doar să automatizeze, ci să personalizeze, să sprijine și să includă.

Adaptare inteligentă pentru fiecare stil de învățare. AI aduce în educație o revoluție tăcută: adaptarea dinamică a conținutului. Prin analiza datelor în timp real, aplicațiile educaționale pot identifica ritmul de învățare, dificultățile și stilul cognitiv al fiecărui cursant. Astfel, o persoană care are nevoie de mai mult timp pentru a înțelege un concept va primi materiale explicative suplimentare, în timp ce altul poate merge mai departe fără să fie încetinit. Această capacitate de ajustare automată este esențială pentru persoane cu cerințe educaționale speciale, pentru care metodele clasice nu sunt întotdeauna eficiente.

Interacțiune și exprimare prin inteligență artificială. Pentru persoane care se confruntă cu dificultăți de exprimare orală sau scrisă, AI oferă canale alternative de comunicare. Platforme cu funcții de recunoaștere vocală sau convertire a textului în vorbire facilitează exprimarea ideilor, participarea la activități și dezvoltarea abilităților lingvistice. În plus, aplicații conversaționale simple pot deveni spații de antrenament pentru limbaj — utile mai ales în cazul persoanelor care suferă de anxietate socială sau tulburări de comunicare.

Învăță jucând: motivație și implicare crescută. Instrumentele bazate pe AI integrează tot mai des mecanisme de joc (gamification), care cresc interesul cursanților pentru învățare. Cursanții primesc feedback instant, provocări personalizate și recompense digitale, ceea ce contribuie la un mediu motivațional puternic, esențial pentru cei cu tulburări de atenție sau dificultăți de concentrare. Aplicații precum Classcraft sau Gimkit oferă exemple clare despre cum un „joc educațional” poate deveni o lecție captivantă, fără a pierde din vedere obiectivele pedagogice.

Parteneriate inteligente între formatori, familie și tehnologie. AI nu vine să înlocuiască formatorul, ci să-l completeze. Prin analize automate, se pot genera diagrame de progres, identificând clar zonele în care un cursant are nevoie de sprijin suplimentar.

Această colaborare între tehnologie, educator și familie oferă un cadru mai coerent și eficient pentru intervenții educaționale timpurii și personalizate.

Educația este pentru toți, nu doar pentru cei „standard”. Tehnologia bazată pe AI contribuie la transformarea unei învățări tradiționale într-una inclusivă, în adevăratul sens al cuvântului. Cursanții cu CES pot învăța în același ritm cu colegii lor, pot participa activ la activități și pot fi recunoscuți pentru ceea ce pot face, nu pentru ceea ce nu pot. Incluziunea încetează să mai fie un ideal teoretic și devine o realitate practică, în care fiecare elev contează.

Concluzie: Umanitate asistată de tehnologie. Inteligența artificială nu înseamnă doar roboți sau algoritmi — înseamnă șanse egale, adaptabilitate și empatie. Cu un cadru etic bine stabilit și cu formare adecvată, AI poate fi o resursă care transformă vieți. Într-o lume în care diferențele devin tot mai vizibile, avem nevoie de instrumente care unesc, nu care separă, iar AI, folosit cu înțelepciune, poate fi exact acel liant.

Autor: Maria Denisa Cocoru Luican, participant la cursul „AI for Inclusion”

IDEI DE INTEGRARE A METODELOR NON-FORMALE ÎN ACTIVITĂȚILE DE ÎNVĂȚARE PENTRU EDUCAȚIA ADULȚILOR

Experiențe și bune practici dobândite în urma participării la cursul „Applying non-formal education in schools and adult education organizations”. Într-un context educațional în continuă transformare, metodele tradiționale nu mai sunt suficiente pentru a răspunde nevoilor diverse ale adulților. Educația non-formală, cu dinamica sa participativă, flexibilă și orientată spre experiență, devine un instrument esențial pentru a stimula implicarea, motivația și învățarea semnificativă. Participarea la cursul european „Applying non-formal education in schools and adult education organizations” a oferit o perspectivă valoroasă asupra modului în care aceste metode pot fi integrate în activitățile cu adulții — nu ca simple exerciții ludice, ci ca strategii educaționale eficiente.

De la teorie la experiență directă. Cursul a debutat cu o explorare a principiilor fundamentale ale educației non-formale: învățarea prin participare activă, crearea de contexte autentice și valorizarea experienței personale a participanților. Adulții învață diferit față de tineri — au deja un bagaj de cunoștințe, experiențe și așteptări. Activitățile non-formale oferă cadrul ideal pentru a pune în valoare aceste resurse și pentru a transforma sala de curs într-un spațiu viu, colaborativ.

Metode participative care stimulează învățarea. Printre cele mai apreciate activități s-au numărat jocurile de rol, dezbaterile moderate, studiile de caz interactive, metodele de tip „world café” și atelierele de co-creare. Acestea nu doar că au animat atmosfera, dar au favorizat schimbul de idei și reflecția critică. De exemplu, într-un exercițiu de simulare, participanții au fost puși în postura unor decidenți locali care trebuiau să negocieze soluții pentru o problemă comunitară reală. Adulții au reacționat cu entuziasm, demonstrând că învățarea devine mai profundă atunci când este ancorată în situații relevante.

Adaptarea metodelor la contextul educației adulților. Un element esențial discutat în cadrul cursului a fost adaptarea metodelor non-formale la specificul publicului adult. Spre deosebire de activitățile cu elevii, cele cu adulții necesită o structură mai clară, un echilibru între dinamism și profunzime, precum și respectarea ritmurilor individuale de învățare. Formatorii au învățat să folosească aceste metode nu doar pentru „a sparge gheața” sau a destinde atmosfera, ci și pentru a transmite concepte complexe, a stimula analiza critică și a încuraja implicarea activă.

Încurajarea diversității și colaborării. Educația non-formală creează oportunități excelente pentru învățarea colaborativă și interculturală. În timpul cursului, participanți din diferite țări și domenii au lucrat împreună la proiecte comune, folosind metode precum „gallery walk” sau „learning stations”, în care adulții circulau între diferite ateliere tematice, aducând contribuții personale. Aceste metode pot fi adaptate cu ușurință pentru grupuri de adulți în contexte locale — în centre educaționale, organizații comunitare sau programe de formare continuă.

De la curs la aplicare practică. La finalul programului, fiecare participant a elaborat un plan personalizat de integrare a metodelor non-formale în activitățile proprii. Exemplele

variau de la introducerea de ateliere interactive în formarea profesională, la folosirea jocurilor de rol în cursuri de dezvoltare personală sau organizarea de sesiuni participative în comunități. Un accent important a fost pus pe reflectarea constantă asupra procesului: ce funcționează, ce poate fi îmbunătățit și cum pot fi implicați activ adulții în construirea propriei experiențe de învățare.

Concluzie. Participarea la cursul „Applying non-formal education in schools and adult education organizations” a demonstrat că metodele non-formale nu sunt simple alternative la educația clasică, ci instrumente puternice care pot transforma procesul de învățare al adulților. Ele stimulează participarea, dezvoltă gândirea critică și facilitează aplicarea practică a cunoștințelor.

Într-un timp în care educația adulților devine tot mai relevantă pentru dezvoltarea personală, profesională și comunitară, integrarea acestor metode reprezintă o investiție strategică în oameni — încurajându-i nu doar să învețe, ci să se implice activ în propria dezvoltare.

Autor: Darius Florin Lică, participant la cursul „Applying Non-Formal Education in schools and adult education organizations”

EDUCAȚIE PENTRU MEDIU, LEADERSHIP PENTRU VIITOR

Această experiență de formare europeană a fost o oportunitate valoroasă pentru a explora în profunzime subiecte legate de educația climatică, sustenabilitate și responsabilitate civică. Pe parcursul celor cursului, am fost implicat în sesiuni interactive, activități de învățare bazate pe proiecte și discuții colaborative menite să dezvolte competențe verzi și o viziune educațională axată pe acțiune. Formarea a abordat într-un mod integrat legătura dintre schimbările climatice, implicarea comunitară și rolul instituțiilor în educarea tinerilor pentru un viitor sustenabil.

formare.

Pentru mine, ca formator, această experiență a venit cu o dublă perspectivă: pe de o parte, dezvoltarea mea profesională într-un context internațional, iar pe de altă parte, identificarea unor metode prin care pot integra aceste concepte în activitatea de formare a viitorilor subofițeri jandarmi. Educația ecologică și conștientizarea responsabilității față de comunitate sunt competențe esențiale într-o organizație, în special pentru adulții aflați în proces de

Cred cu tărie că valorile promovate în cadrul cursului – sustenabilitate, gândire critică, implicare activă – pot fi adaptate și aplicate în conținutul activităților de învățare cu

adulții din comunitate. Prin includerea acestor teme în activități educaționale și extracurriculare, putem forma oameni nu doar bine pregătiți profesional, ci și profund ancurați în realitățile sociale și de mediu ale lumii contemporane.

Mulțumesc organizatorilor, partenerilor Erasmus+ și tuturor colegilor internaționali pentru o experiență care mi-a reconfirmat că leadershipul înseamnă și educație pentru viitor.

Autor: Aurel Buică participant la cursul „Global Action on Climate Change Through Education”

COMPETENȚE INOVATOARE ÎN DOMENIUL TIC PRIN PREDARE ȘI ÎNVĂȚARE COLABORATIVĂ ȘI BAZATĂ PE PROIECTE

Participarea la cursul „Innovative skills in ICT through collaborative and project-based teaching and learning” a reprezentat o experiență practică valoroasă, axată pe dezvoltarea competențelor digitale prin metode interactive și colaborative. Pe parcursul formării, participanții au descoperit modalități inovatoare de a integra tehnologia în procesul educațional, punând accent pe învățarea prin proiecte și pe cooperare între cursanți.

Un element central al programului a fost utilizarea instrumentelor digitale pentru crearea de activități interactive, platforme colaborative online și aplicații care sprijină învățarea activă. Prin lucrul în echipe internaționale, participanții au experimentat direct beneficiile unei abordări bazate pe proiecte: dezvoltarea gândirii critice, a abilităților de rezolvare de probleme și a creativității digitale.

Experiența a demonstrat că integrarea tehnologiilor moderne nu trebuie să fie un scop în sine, ci un mijloc eficient de a stimula implicarea cursanților, de a diversifica metodele de predare și de a crea contexte autentice de învățare. Aceste bune practici pot fi aplicate cu succes în programele de educație a adulților, sprijinind formarea unor competențe digitale relevante și adaptate cerințelor actuale ale societății.

Ca reprezentant al Asociației APDD PRO DEZVOLTARE DACIA Drăgășani, județul Vâlcea, am participat în perioada 4–13 aprilie 2025, la cursul "Innovative skills in ICT through collaborative and project-based teaching and learning", Alcalá de Henares, Madrid, Spania, în cadrul proiectului de mobilitate European Training 4.

Cursul a fost structurat astfel:

- Introducere în activități de colaborare și cooperare, avantajele grupării elevilor în echipă;
- Webquest în clasă;
- De ce să folosești unelte Web 2.0 și 3.0 în activitatea la clasă (blog, Edmodo, Skype, Twitter etc.);
- eTwinning –Comunitatea școlilor în Europa;

Obiectivele cursului: Oferirea de mijloace și instrumente pentru a include tehnologia în lecțiile existente.

- Prezentarea de informații generale despre TIC ;
- Definirea folosirii TIC în educație cu beneficiile sale, prezentarea de idei practice despre cum poate fi inclusă tehnologia în lecțiile deja existente;
- Familiarizarea formatorilor cu noile tendințe ale internetului ;
- Crearea spațiului destinat schimbului de experiență și bune practici între oameni din diferite țări care lucrează în același domeniu ;
- Creșterea motivației de a lucra în grupuri mici folosind Web 2.0;
- Dezvoltarea activă și constructivă a implicării elevilor în desfășurarea orelor;
- Încurajarea cursanților să își asume responsabilitatea propriei învățări;
- Îmbunătățirea lucrului în echipă prin dezvoltarea abilităților necesare pentru a demara un parteneriat strategic sub Erasmus+.

Cursul a fost organizat de Cervantes Training, Spania, și au participat adulți din Germania, Bulgaria, Letonia și România, cu scopul de a învăța noi programe creative de predare și învățare cu ajutorul TIC, dar și folosirea unor platforme de comunicare utile în activitatea educațională (Blogger, Edmodo, Web 2.0, Twitter, YouTube, WhatsApp, Instagram, Facebook, Inteligența artificială etc.).

Pe parcursul derulării activităților de formare, am aflat de modalități de utilizare a tehnologiilor informatice la nivel european. Fiind cursuri interactive, am lucrat ca o echipă, am făcut schimb de idei și cu siguranță încercăm să punem bazele unor parteneriate viitoare la nivel european.

Participarea la acest curs a fost o experiență profesională și personală de excepție. Dincolo de competențele academice însușite, socializarea cu partenerii aparținând altor sisteme educaționale mi-au oferit un feedback valoros asupra practicii mele profesionale.

Cursul care a consolidat ideea că tehnologia, colaborarea și creativitatea sunt cheia unui sistem educațional modern și eficient. Cursul a inclus: ateliere practice privind utilizarea aplicațiilor TIC în procesul de predare și simulări ale învățării colaborative, punând accent pe soluționarea de probleme în echipe multiculturale. Experiența a oferit participanților un set de resurse și instrumente TIC, noi perspective asupra predării bazate pe proiecte și colaborare, abilități practice de organizare a lecțiilor interactive și conexiuni profesionale, deschizând astfel calea pentru colaborări viitoare.

Totți beneficiarii cursului de formare au obținut la final un certificat "Europass Mobility" și un certificat de absolvire a cursului eliberat de furnizorul de formare.

Prin intermediul acestor schimbări voi avea o nouă deschidere cu orientare internațională și voi asigura calitatea predării cu noile tehnologii IT, voi comunica și colabora cu parteneri externi în schimburi interculturale și voi transfera cunoștințele și competențele dobândite în avantajul cursanților adulți.

Autor: Melania Zamfir, participant la cursul "Innovative Skills in ICT through Collaborative and Project-Based Teaching and Learning"

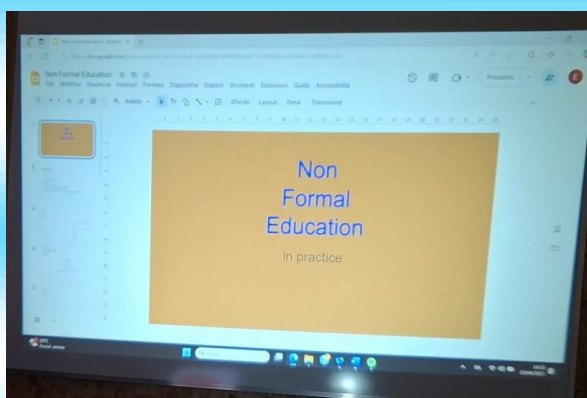

EDUCAȚIA NON-FORMALĂ ȘI INSTRUMENTELE DIGITALE – PUNȚI CĂTRE ÎNVĂȚAREA ACTIVĂ A ADULȚILOR

Bune practici aplicabile în comunitate, în urma participării la cursul „Non-formal education methods and innovative digital tools for CLIL and Cultural education”

Într-o lume în continuă schimbare, unde tehnologia, diversitatea culturală și învățarea pe tot parcursul vieții joacă un rol central, educația adulților are nevoie de metode flexibile, creative și ancorate în realitate. Participarea la cursul internațional „Non-formal education methods and innovative digital tools for CLIL and Cultural education” a oferit o perspectivă proaspătă asupra modului în care formatorii pot transforma procesul de învățare într-o experiență interactivă, colaborativă și relevantă pentru comunitate.

Programul a combinat teoria cu practica, oferind participanților oportunitatea de a explora o gamă largă de strategii educaționale non-formale și instrumente digitale inovatoare. De la ateliere interactive și activități colaborative, până la proiecte CLIL interdisciplinare și utilizarea platformelor online, cursul a demonstrat cum metodele moderne pot fi adaptate cu succes și în educația adulților.

De la concepte la aplicabilitate reală. Activitățile au început cu o introducere în principiile educației non-formale și în modurile prin care TIC (Tehnologia Informației și Comunicațiilor) poate sprijini învățarea activă. Brainstorming-urile, reflecțiile individuale și sesiunile de lucru colaborativ au arătat cât de important este să implicăm cursanții adulți nu doar ca beneficiari, ci ca parteneri activi ai procesului de învățare.

Un accent special s-a pus pe învățarea cooperativă și învățarea mixtă, elemente care încurajează schimbul de idei, implicarea activă și dezvoltarea gândirii critice — competențe esențiale pentru secolul XXI. Participanții au fost ghidați să proiecteze propriile activități non-formale, atât în spații interioare, cât și în aer liber, adaptând metodele la nivelul și nevoile cursanților adulți din comunitățile lor.

Metode interactive și colaborative. Printre cele mai valoroase bune practici experimentate se numără integrarea metodelor „World Café” și „Gallery Walk”.

Prin „World Café”, participanții au explorat teme culturale și educaționale într-un cadru deschis, bazat pe dialog, schimb de idei și reflecție colectivă — o metodă excelentă pentru activități comunitare cu adulți, care valorifică experiențele diverse ale fiecăruia.

„Gallery Walk” a permis grupurilor să prezinte proiecte culturale și lingvistice într-un mod interactiv, transformând procesul de învățare într-o expoziție vie, în care fiecare adult are ceva de contribuit.

De asemenea, folosirea instrumentelor digitale precum Padlet, Canva, Kahoot sau Mentimeter a oferit exemple concrete despre cum tehnologia poate fi integrată cu ușurință în

activitățile non-formale. Aceste platforme sprijină brainstorming-ul rapid, vizualizarea ideilor, feedback-ul instant și colaborarea în timp real — competențe utile și atractive pentru adulții din comunitate.

Creativitate și tehnologie. Un alt moment important al cursului a fost dedicat creării de lecții video și conținuturi digitale mixte, utile în formarea la distanță sau în contexte comunitare unde accesul la resurse clasice este limitat. Participanții au învățat să proiecteze propriile materiale educaționale digitale, adaptate la nevoile cursanților adulți, folosind tehnici simple, dar eficiente.

Schimb intercultural și colaborare. Experiența a fost îmbogățită de interacțiunea cu participanți din diferite țări europene, într-un mediu multicultural și multilingv. Schimbul de idei, metode și perspective a oferit o deschidere valoroasă către noi abordări educaționale. În plus, lucrul în echipe internaționale a dezvoltat competențe lingvistice, digitale și colaborative — toate transferabile în activitățile educaționale cu adulții din comunitate.

Impact în comunitate. În urma acestui curs, participanții s-au întors acasă cu un set consistent de instrumente pedagogice moderne, dar și cu încrederea de a le adapta și aplica în mod creativ în comunitate. Metodele non-formale, combinate cu instrumente TIC și activități interculturale, vor fi integrate în programele locale de educație pentru adulți, având ca scop:

- crearea de contexte de învățare dinamice și incluzive;
- stimularea gândirii critice și a colaborării;
- dezvoltarea competențelor digitale și lingvistice;
- promovarea diversității culturale prin activități practice și interactive.

Concluzie. Participarea la cursul „Non-formal education methods and innovative digital tools for CLIL and Cultural education” a fost mai mult decât o experiență de formare — a fost o inspirație pentru transformare. Cunoștințele, metodele și instrumentele dobândite vor fi transpuse în activități educaționale adaptate adulților, contribuind la dezvoltarea unei comunități mai active, mai conectate și mai deschise către învățare pe tot parcursul vieții.

Autor: Anca Arapalea, participant la cursul „Non-formal education methods and innovative digital tools for CLIL and Cultural education”

EDUCAȚIA NON-FORMALĂ – O RESURSĂ VALOROASĂ PENTRU ȘCOLI ȘI ORGANIZAȚII DE ÎNVĂȚARE A ADULȚILOR

Între 28 mai și 5 iunie 2025, la Golden Sands, Bulgaria, am participat la un training internațional dedicat aplicării educației non-formale în școli și organizații de învățare a adulților. Cursul a adus împreună participanți din diverse țări, într-un cadru care a îmbinat teoria cu practica, schimbul de bune practici cu experiențele culturale.

Încă din prima zi, prin activități de cunoaștere și team building, am descoperit importanța implicării active și a atmosferei de încredere. Apoi, treptat, programul a oferit o introducere în conceptele și principiile educației non-formale, dar și exerciții concrete prin care am experimentat metode artistice, jocuri și tehnici menite să stimuleze motivația, participarea și creativitatea în procesul de învățare.

Temele au acoperit o gamă largă de aspecte:

- ✦ diferențele și complementaritatea dintre învățarea formală, non-formală și informală;
- ✦ planificarea și implementarea activităților non-formale;
- ✦ rolul leadershipului și al motivației în grup;
- ✦ folosirea artelor și a jocurilor ca instrumente de învățare și incluziune;
- ✦ validarea și evaluarea rezultatelor obținute prin metode non-formale.

Participanții au lucrat în echipe pentru a proiecta și a livra propriile sesiuni de training, exersând direct metodele discutate. Astfel, cursul nu s-a limitat la prezentarea unor concepte, ci a creat oportunități reale de aplicare și reflecție.

Un accent important a fost pus pe mediile multiculturale, unde educația non-formală aduce un plus de flexibilitate și creativitate, facilitând colaborarea și acceptarea diversității. Activitățile culturale și vizitele la organizații locale au completat programul, aducând o dimensiune practică și inspirațională.

În ultimele zile, fiecare participant și-a dezvoltat propria idee de program non-formal pentru școli sau organizații de adulți, de la faza de concept până la pașii de implementare. Cursul s-a încheiat cu evaluarea finală, certificarea competențelor și discuții despre viitoare colaborări internaționale.

Această experiență a arătat că educația non-formală nu este doar o alternativă, ci un instrument esențial pentru a face învățarea mai atractivă, mai interactivă și mai relevantă pentru nevoile reale ale oamenilor.

Autor: Viorel Trandafir, participant la cursul „Applying Non-Formal Education in schools and adult education organizations”

LIMBA CARE UNEȘTE LUMI, LECȚII DESPRE ECONOMIE ȘI INCLUZIUNE SOCIALĂ

În luna aprilie a acestui an, am avut privilegiul de a participa, în calitate de formator la APDD și profesor de limba engleză la o școală gimnazială din mediul rural, la cursul de formare Erasmus+ "*Social Economy and Inclusive Entrepreneurship*", desfășurat la Istanbul, Turcia.

Această experiență s-a dovedit a fi o veritabilă fereastră deschisă spre noi perspective educaționale și interculturale. Timp de o săptămână, alături de formatori și profesori din mai multe țări europene, am explorat concepte cheie precum economia socială, antreprenoriatul incluziv și rolul educației în sprijinirea cursanților din medii defavorizate. Am participat la activități interactive, ateliere de lucru și studii de caz ce au evidențiat importanța formării unei mentalități orientate spre echitate, inițiativă și responsabilitate socială.

Unul dintre cele mai valoroase aspecte ale mobilității a fost schimbul de bune practici între participanți. Am descoperit metode prin care participanții din alte țări reușesc să implice cursanții în proiecte sociale, să încurajeze învățarea prin colaborare și să utilizeze limba engleză ca un instrument de dezvoltare personală și profesională. Am discutat despre provocările din organizațiile noastre, dar mai ales despre soluții creative și inspiraționale, adaptabile și în contextul rural românesc.

Istanbulul, un oraș care unește continente și culturi, a oferit cadrul perfect pentru această experiență de învățare și conexiune.

Mă întorc acasă cu idei proaspete, motivație crescută și convingerea că limba engleză poate deveni nu doar o materie, ci o cale de deschidere către valori precum incluziunea, solidaritatea și gândirea critică.

Autor: Oana Buică, participant la cursul „Social Economy and Inclusive Entrepreneurship”

INTEGRAREA METODELOR NON-FORMALE ÎN EDUCAȚIA ADULȚILOR – PERSPECTIVE ȘI BUNE PRACTICI

Educația pe tot parcursul vieții a devenit o prioritate a sistemelor de învățământ la nivel global. Chiar dacă rolul educației de bază, formale, rămâne esențial, învățarea permanentă, împreună cu educația nonformală, vin să personalizeze și să dezvolte aptitudini cât mai apropiate de cerințele pieței de muncă și ale societății actuale. Comisia Europeană a reunit inițiativele sale de formare sub o singură umbrelă - programul de învățare pe tot parcursul vieții, iar acesta conține patru subprograme: Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci și Grundtvig.

Prioritatea centrală a programului de învățare pe tot parcursul vieții este să întărească contribuția adusă de educație și formarea profesională în atingerea obiectivului Lisabona de transformare a Uniunii Europene „în cea mai competitivă economie bazată pe cunoaștere din lume, capabilă de o creștere economică durabilă însoțită de o creștere cantitativă și calitativă a numărului locurilor de muncă și de o mai mare coeziune socială”, potrivit Comisiei Europene.

Participarea la cursul „Applying non-formal education in schools and adult education organizations”, organizat de Asociația Pro Dezvoltare DACIA (APDD), în cadrul proiectului „European Training 4 2024-1-RO01-KA121-ADU000207158”, proiect cofinanțat de Uniunea Europeană prin programul Erasmus+ a oferit participanților ocazia să experimenteze o serie întreagă de activități care să faciliteze învățarea și exersarea de noi competențe și abilități pedagogice. Aceste activități au inclus sesiuni de lucru de „spargere a gheții”, de teorie și practică, de energizare a grupului, exerciții despre aplicarea metodelor non-formale în școli, despre realizarea unui proiect, jocuri de rol, debateri sau realizarea feed-back-ului. Învățarea a fost completată de întâlniri cu personalități din domeniul educației, precum și de diferite vizite tot cu scop educativ.

În timpul cursului, participanții au descoperit metode inovatoare în educația centrată pe elev, și-au îmbunătățit competențele didactice și au înțeles mai bine cum să includă educația non-formală în activitatea la clasă. De asemenea, participanții au reușit, astfel, să-și îmbunătățească abilitățile de comunicare, colaborare, realizare de proiect, prezentare, rezolvarea problemelor, negociere, gândire creativă și critică, lucrul în echipă. La toate acestea s-au adăugat și îmbunătățirea abilităților de comunicare în limba engleză, limba oficială în timpul cursului.

Printre aspectele teoretice discutate s-a numărat și identificarea beneficiilor învățării non-formale care este centrată pe beneficiar și pe nevoile reale de învățare, facilitând identificarea acestora pentru o mai bună adaptare a procesului de învățare. Aici mai putem adăuga că educația non-formală:

- este adaptată comunității, grupului și/ sau individului și presupune o învățare în ritm propriu;
- este structurată și organizată, are atașate obiective clare de învățare și presupune un management eficient al resurselor;
- presupune un proces de învățare, care poate fi încadrat într-un curriculum, conduce la obținerea de rezultate într-o perioadă determinată de timp (de cele mai multe ori mai scurtă decât în cazul educației formale), conținuturile putând fi ușor înnoite sau îmbunătățite; presupune extinderea cadrului de învățare, diversificarea și flexibilizarea spațiului și timpului de învățare;
- se bazează pe multe metode active/ interactive și diversificate de învățare;
- ca și celelalte contexte de învățare, învățarea în context non-formal permite acumularea de noi cunoștințe, abilități, atitudini;
- susține dezvoltarea personală a indivizilor/ grupurilor;

- reprezintă în primul rând învățare prin noi experiențe și permite valorificarea experienței anterioare;

- poate să conducă la recunoașterea competențelor dobândite;
- presupune proces de reflecție;
- poate produce o schimbare în bine la nivelul participantului și comunității.

Educația nonformală mai poate fi caracterizată drept dinamică, flexibilă, creativă, inovativă, interactivă, neconvențională, voluntară, opțională, accesibilă, provocatoare, distractivă și lista ar mai putea continua.

În continuare vom descrie câteva activități non-formale care pot fi cu ușurință integrate și în activitățile cu adulții cursanți:

Strategii pentru a învăța numele participanților -Lanțul numelor: participanții sunt așezați în cerc; fiecare participant își spune numele, adăugând numele celorlalți care s-au prezentat înaintea lui; de exemplu: primul participant își spune numele, al doilea spune numele primului și numele său, al treilea spune primele două nume și pe al său ș.a.m.d.

-Prenume/adjectiv: participanții sunt așezați în cerc; facilitatorul anunță primul tur, în timpul căruia fiecare își va spune prenumele. În al doilea tur, participanții se gândesc la un adjectiv care i-ar descrie. Adjectivul trebuie să înceapă cu aceeași literă ca și prenumele lor, de exemplu: „Eu sunt Ionuț și sunt sportiv”. Ca alternativă, participanții se pot prezenta spunându-și numele și prenumele, iar apoi două calități care-i caracterizează.

Strategii de formare a grupelor -Bomboane de culori/arome diferite: facilitatorul oferă participanților bomboane de culori sau arome diferite. Grupele vor fi formate în funcție de aroma (lămâie, cireșe, portocale etc.) sau culoarea bomboanei alese.

-Ziua de naștere sau semnul zodiacal – există posibilitatea ca grupele să nu fie echilibrate numeric.

Exerciții de spargere a gheții. Îmi place de mine atunci când...

Fiecare membru al grupului va spune ce îi place cel mai mult la propria persoană. Este foarte important ca propoziția de început să fie: „îmi place cel mai mult de mine atunci când...”, practic participanții, vor completa această afirmație cu ceea ce li se potrivește. Este recomandat ca facilitatorul să ofere un exemplu.

Materiale necesare: Nu sunt necesare materiale, Timp necesar: Aproximativ cinci minute.

Desenul de prezentare: participanții vor realiza un desen care să-i reprezinte; alternativă: desenul ar putea să reprezinte starea lor din momentul acela. Materiale: foi de flipchart, markere, creioane colorate. Timp necesar: 5 minute

Logo-ul grupei: activitatea se desfășoară pe grupe; fiecare grupă va realiza un poster care să conțină elemente sugestive pentru toți membrii grupei. Materiale: foi de flipchart, markere/carioci/creioane colorate. Timp de lucru: 10 minute.

Autor: Walter Eugen Ivănuș, participant la cursul „Applying Non-Formal Education in schools and adult education organizations”

O EXPERIENȚĂ PENTRU O VIAȚĂ

În cadrul proiectului de educație nonformală pe tot parcursul vieții propus de către Asociația Pro Dezvoltare DACIA (APDD), Drăgășani, co-finanțat de către Uniunea Europeană prin programul Erasmus, reușește să aducă împreună tineri și adulți deopotrivă având ca scop final dezvoltarea nonformală individuală pe mai multe paliere :interculturală, de acceptare a diferențelor și a particularităților culturale și sociale, abordarea unei vaste tematici de rezolvare a conflictelor de rasă , sex , apartenența socială și religioasă printr-un set de metode menite să te pună în situații cheie de rezolvare punctuală și rapidă a unei probleme.

Am primit cu entuziasm acest proiect menit să ne schimbe percepțiile preconcepute din relațiile interumane, această experiență unică ne-a adus împreună pentru a lucra în echipe cu grupe de adulți de altă naționalitate , ceea ce a contat în plus pentru nivelul de înțelegere și percepție , dar și al încrederii și al creșterii stimei de sine proprie fiecăruia dintre noi.

Locațiile propuse pentru realizarea obiectivelor de dezvoltare personală au fost alese nu întâmplător, vizita în Shumen la o grădiniță, activitățile desfășurate, bucuria și entuziasmul gazdei de a ne primi în calitate de oaspeți și de a ne împărtăși din valorile spirituale și culturale bulgare, faptul ca au fost invitați oameni de cultură profesori universitari care au ținut o adevărată lecție de cultură și tradiție bulgară în tandem cu echipa română care și ea a avut un aport în evidențierea unor trăsături comune dar și specifică fiecărui stat în parte , de la scriitori români și bulgari , la mari muzicieni și pictori bulgari și români; nu trebuie uitată nici echipa din Spania care a evidențiat apropierea limbii romane de cea spaniolă (echipa română se înțelegea perfect cu cea spaniolă, nefiind barieră de limbă!) 😊...

Vizitarea unui mare monument istoric din Shumen a culminat experiența noastră cu o adevărată lecție de prețuire a poporului bulgar față de eroii săi!!Faptul ca in fiecare an , pe 2 iunie la ora 12 fix, se pornesc sirenele-fapt care ne-a alertat teribil pe noi, nefiind de-ai locului!-denotă un deosebit respect pentru cei care au înființat statul bulgar , o adevărată lecție de patriotism pentru noi românii!

Cursurile teoretice au fost susținute și însușite de către noi temeinic, dar cel mai mult ne-a atras utilizarea acestora în viața de zi cu zi, în dezvoltarea noastră ca individ într-o societate în continuă schimbare.

A fost o experiență de neuitat, s-au legat prietenii pe care nu le vom putea niciodată uita, am rămas cu experiențe unice comune , pentru mine personal m-am simții ca un copil care descoperă cu interes altă deschidere către o lume a înțelegerii și acceptării dintre oameni , și ca diferențele nu sunt altceva decât un factor de apropiere dintre oameni!!Multumesc organizatorilor pentru proiectul ales!!Recomand!!

Autor: Petruța Ioniță, participant la cursul „Applying Non-Formal Education in schools and adult education organizations”

EDUCAȚIA FORMALĂ ȘI NONFORMALĂ

Educația aduce o schimbare naturală și de durată în raționamentul unui individ și în abilitatea sa de a-și atinge țelurile. Aceasta ne facilitează investigarea propriilor considerente și gânduri și ne pregătește pentru exprimarea lor în diferite forme.

Educația este principalul lucru care ne încurajează să discernem între bine și rău deoarece în absența educației, nu putem face ceea ce avem nevoie sau nu putem să ne atingem țelurile. Mai direct, spunem, "educația este pasajul către progres".

Educația merge dincolo de ce se întâmplă între cei 4 pereți ai sălii de clasă. Un copil primește educație din experiențele sale din afara școlii la fel ca și din acelea din înăuntrul acesteia. Există 3 tipuri principale de educație: Formală, Informală și Non-formală.

Educația formală reprezintă totalitatea acțiunilor sistematice și organizate, proiectate și desfășurate în instituții specializate și urmărește finalități explicite, având scopul formării și dezvoltării personalității. Acest tip de educație formală se realizează prin procesul de învățământ, ceea ce semnifică respectarea actelor oficial. Educația oficială are următoarele atribute: organizată conștient, sistematică, instituționalizată, reglementată, coordonată, dirijată, planificată, evaluată, așadar este expresie a unei politici educaționale.

Educația formală ajută la o asimilare permanentă a cunoștințelor și ușurează dezvoltarea unor aptitudini și introducerea persoanei în societate. Un aspect esențial al educației formale o constituie evaluarea, aceasta este de mare ajutor reușitei școlare.

Trăsături caracteristice:

- este instituționalizată, realizându-se în instituții destinate acestei activități în cadrul sistemului de învățământ;
- este proiectată riguros sub aspectul finalităților, conținutului și temporal sub forma documentelor școlare cu caracter oficial;
- este organizată sub forma activităților instructiv-educative concrete în cadrul procesului de învățământ;
- este dirijată de un corp profesional specializat, specialiști pe domenii de studiu și persoane investite special cu facilitarea învățării pentru o categorie de beneficiari cu un statut complementar- cursanți, elevi, studenți;
- este reziliată într-un cadru pedagogic determinat, cu metode și mijloace de predare, învățare și evaluare cu funcții pedagogice precise;
- este întotdeauna evaluată social, potrivit unor criterii sociopedagogice riguroase și vizează cunoașterea atât a rezultatelor activității instructiv-educative, cât și a procesului educațional;
- este prioritară din perspectiva politicilor naționale privind dezvoltarea resurselor umane, fiind principala țintă a politicilor educaționale.

Educația nonformală se desfășoară în afara instituțiilor școlare, adică în spații aflate în relație de parteneriat cu școala. De fapt, acest tip de educație se referă la acele întruniri organizate în mod sistematic în afara sistemului formal pentru a răspunde unei mari varietăți de cerințe de învățare. Formatorul ce adoptă o variantă nonformală i se solicită mai multă

flexibilitate și entuziasm, adaptabilitate în adoptarea stilurilor de conducere a activității, în funcție de nevoile și cerințele elevului.

Conținutul și obiectivele sunt prevăzute în documente special elaborate ce prezintă o mare flexibilitate și sunt diferite după vârstă, sex, categorii socio-profesionale, interesul elevilor, aptitudinile lor. Activitățile nonformale se desfășoară într-un cadru relaxat, calm și plăcut, de asemenea, profesorul ce practică sau alege o astfel de activitate trebuie să dispună de mijloace reprezentative care să atragă subiecții. Evaluarea unei activități nonformale este opțională.

Exemple de bune practici. În perioada 28.05-5.06.2025, am participat la un curs de formare finanțat de Comisia Europeană prin Programul Erasmus, „Applying non-formal education in schools and adult education organizations”, desfășurat în Bulgaria.

Cursul la care am participat s-a numit „Aplicarea educației non-formale în școli și organizații de învățare pentru adulți.” Acesta s-a desfășurat pe o perioadă de 9 zile, iar în fiecare zi s-a abordat o temă nouă:

- Întâlnire, cunoaștere reciprocă și oportunități de cunoaștere culturală;
- Tehnici artistice pentru recunoașterea și acceptarea grupului. Compararea învățării formale, non-formale și informale;
- Cum să încurajăm cursanții: motivație, participare și creativitate prin activități de învățare non-formală;
- Leadership și învățare non-formală. Tehnici artistice pentru autocunoaștere, lucru în echipă și leadership
- Beneficiul utilizării metodelor educaționale informale într-un mediu multicultural. Aspecte psihologice și artistice ale învățării în context formal și informal.
- Cele mai bune practici pentru evaluarea și validarea învățării non-formale și informale, strategii pentru evaluare. Metode educaționale creative într-un mediu multicultural.
- Diverse jocuri pentru lucrul în echipă. Practici și ghiduri pentru evaluarea activităților de învățare non-formală. Proiectarea și livrarea de activități și instrumente non-formale. Exemple de metode non-formale utilizate în educația adulților
- Dezvoltarea propriilor programe de învățare non-formale. Prezentarea generală a cursului și evaluarea finală. Program cultural.
- Rezumatul cursului și evaluarea finală.

Prima zi a debutat cu emoția unei noi experiențe: un curs în altă țară, formatori străini, cursanți necunoscuți. Am pășit timide în sala de curs, am privit în jurul nostru și am întâlnit priviri calde și zâmbete pe toate chipurile. Ne-am prezentat și am descoperit că toți avem pasiuni comune, obiceiuri și tradiții asemănătoare chiar dacă suntem în Bulgaria. Emoțiile s-au liniștit și ușor, ușor ne-am simțit ca acasă.

Am continuat ziua discutând despre cum lucrăm într-un proiect internațional: cum comunicăm, cum colaborăm. Ne-a fost prezentat modul cum construim o echipă: cum lucrăm cu colegii, cu cursanții.

A doua zi am învățat să comunicăm în funcție de vârsta grupului. Am discutat despre empatie, despre comunicarea verbală și nonverbală în clasa de elevi.

În cea de-a treia zi am discutat despre ce este incluziunea-cea școlară și cea socială. Fiecare dintre noi a venit cu exemple din viața personală, de la cursuri, din clasa de cursanți. Am discutat despre modalitățile prin care noi îi facem pe cursanți să se simtă bine, să se simtă iubiți, înțeleși, apreciați.

În a patra zi am discutat despre conflicte- cum reușim să găsim și să înțelegem problema, dar mai ales cum aplanăm un conflict între cursanți.

Cea de-a cincea zi, a șasea, a șaptea, a opta, a noua a fost dedicată jocurilor și activităților practice, iar în partea a doua a zilei s-a desfășurat ceremonia de încheiere a cursului, prin acordarea unui certificat de absolvire.

În fiecare zi s-au desfășurat activități practice, jocuri. Noi, adulții, am devenit cursanți. Ne-am bucurat de fiecare moment al cursului.

Partea practică a completat perfect partea teoretică. Jocuri pe care le cunoșteam, pe care, cu siguranță, le-am desfășurat cu cursanții au luat o altă formă, au fost adaptate, transformate pentru diferite momente ale unei lecții, ale unui nou loc de desfășurare (afară sau în sala de clasă), jocuri precum: : Fii un bun ascultător! Simte mișcarea! Un pas în față, unul înapoi! Vulpea își caută căsuța! Desenează povestea ascultată! Scapă de prejudecăți! Culoarea! Totul a fost plăcut.

O zi a fost dedicată cunoșterii împrejurimilor. Am vizitat locuri noi, am cunoscut tradițiile și obiceiurile locurilor. Ne-am conectat cu natura, cu viața și activitatea oamenilor din zonă,

Seara culturală a fost, de asemenea, minunată. Am împărtășit, de data aceasta, obiceiuri ale diferitelor zone ale țării noastre, fiecare și-a prezentat organizația, proiectele, reușitele. Toți am purtat cu mândrie portul nostru popular.

Putem spune că ceea ce am învățat la acest curs am aplicat cu drag. Am adus un alt tip de veselie în clasele noastre, reușind să creăm un mediu plăcut și să-i facem pe cursanții noștri să se simtă importanți, apreciați, iubiți. Faptul că, acest curs a fost organizat în așa manieră încât informația științifică să vină treptat, ne-a permis să identificăm resurse pentru aprofundare și exercițiu, atât exercițiu dirijat în timpul sesiunilor de formare cât și liber în timpul explorărilor noastre pentru a realiza temele zilnice propuse de către formator.

Atașez aici câteva fotografii de la cursul la care am participat:

A fost o experiență de neuitat. Am făcut cunoștință cu colegi din alte țări prin

intermediul acestui curs placut, interesant, interactiv desfășurat într-o altă țară.

A fost o experiență frumoasă, demnă de repetat, în urma căreia am descoperit lucruri și locuri noi, am relaționat cu oameni experimentați și valoroși, toate acestea ajutându-ne să ne dezvoltăm atât pe plan personal, cât și profesional.

Autor: Vărzaru Victoria Sidonia, participant la cursul „Applying Non-Formal Education in schools and adult education organizations”

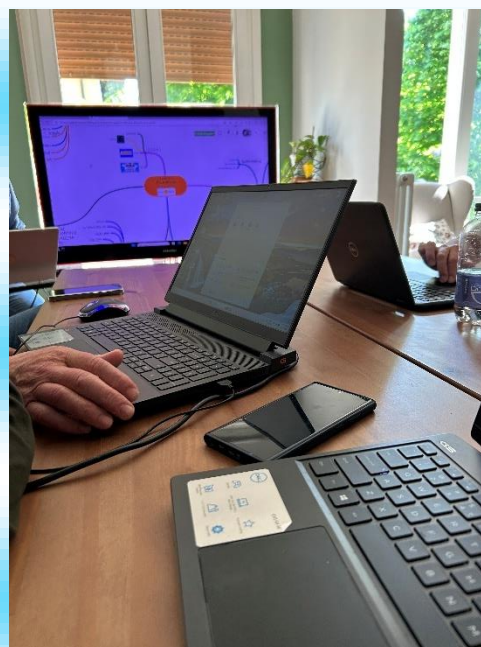
TEHNOLOGIA DIGITALĂ ÎN SPRIJINUL EDUCAȚIEI ADULȚILOR

BUNE PRACTICI DINTR-O EXPERIENȚĂ INTERNAȚIONALĂ ERASMUS+

Participarea la cursul internațional „ICT for Education. Digital and Web Tools for an Effective Blended, Flipped and Cooperative Learning” a reprezentat o experiență formativă intensă, desfășurată într-un context educațional modern, în care tehnologia joacă un rol central în procesul de învățare. Programul a reunit formatori și profesioniști din educație din diferite țări europene, într-un cadru colaborativ și creativ, axat pe integrarea instrumentelor TIC în predare și învățare.

Cursul a fost structurat pe module teoretice și practice, explorând concepte precum învățarea mixtă, clasa inversată și învățarea cooperativă, toate susținute de instrumente digitale inovatoare. Participanții au reflectat, au analizat studii de caz, au lucrat în echipe internaționale și au experimentat o varietate de resurse web, toate cu scopul de a adapta aceste metode la nevoile reale ale adulților din comunitățile lor.

Platforme online pentru flexibilitate și accesibilitate. Una dintre cele mai valoroase practici a fost utilizarea platformelor digitale precum Moodle, Google Classroom sau Canvas pentru crearea de programe de formare în regim blended. Acest model le-a oferit cursanților adulți posibilitatea de a învăța în propriul ritm, în funcție de disponibilitate, fără constrângeri de timp sau spațiu.

De asemenea, metoda „flipped learning” a fost folosită cu succes pentru cursanții ocupați: materialele video, tutorialele și resursele interactive au fost parcurse în prealabil, iar timpul petrecut față în față a fost dedicat discuțiilor aplicative, schimbului de experiențe și rezolvării problemelor reale.

„Am descoperit cât de important este să oferim adulților libertate în procesul de învățare. Platformele online nu sunt doar un suport, ci un spațiu real de dezvoltare personală și profesională.”

Învățare colaborativă și peer-to-peer. Cursul a pus accent pe rolul colaborării între cursanți. Instrumentele Padlet, Miro și Jamboard au fost utilizate pentru activități de grup, unde participanții și-au împărtășit experiențele profesionale, au lucrat pe studii de caz și au creat proiecte comune. Aceste metode au stimulat gândirea critică și creativitatea, construind o comunitate de învățare activă și implicată.

Gamificare pentru implicarea adulților. Pentru a crește motivația, au fost integrate elemente de gamificare în activitățile educaționale. Aplicațiile Kahoot și Quizizz au fost folosite pentru recapitulări și evaluări formative, transformând învățarea într-o experiență interactivă, dinamică și competitivă. Adulții au răspuns pozitiv acestor metode, demonstrând că învățarea poate fi și captivantă, nu doar utilă.

Resurse personalizate pentru nevoi diverse. Participanții au învățat să creeze module diferențiate și tutoriale personalizate, folosind platforme precum Genially sau LearningApps. Aceste instrumente au permis adaptarea conținuturilor la nivelurile de competență și interesele cursanților adulți, oferindu-le o învățare relevantă și eficientă.

Colaborare internațională și deschidere culturală. Experiența a fost îmbogățită de interacțiunea cu formatori din diferite țări europene, într-un cadru multicultural și multilingv. Implicarea în proiecte și comunități educaționale online, precum eTwinning sau rețelele profesionale din mediul digital, a încurajat schimbul de bune practici, idei și resurse, extinzând colaborarea dincolo de granițe.

Concluzie. Cursul a demonstrat că integrarea inteligentă a tehnologiei digitale în educația adulților nu este un simplu trend, ci o necesitate. Platformele online, metodele

flipped, activitățile colaborative, gamificarea și resursele personalizate au creat împreună un cadru de învățare flexibil, motivant și adaptat realităților actuale.

Această experiență nu a fost doar o formare profesională, ci o sursă de inspirație pentru dezvoltarea de programe educaționale moderne, capabile să răspundă nevoilor reale ale adulților din comunitate și să îi încurajeze să învețe pe tot parcursul vieții.

Autor: Ionel Arapalea, participant la cursul „ICT for Education. Digital and Web Tools for an Effective Blended, Flipped and Cooperative Learning”

DEZVOLTAREA COMPETENȚEI INTERCULTURALE ȘI BUNE PRACTICI PENTRU COMBATerea PREJUDECĂȚILOR ÎN EDUCAȚIA ADULȚILOR

În contextul educației contemporane, în care grupurile de cursanți adulți sunt tot mai diverse din punct de vedere cultural, etnic, lingvistic și social, dezvoltarea competenței interculturale a devenit o prioritate esențială. În cadrul programelor de formare la care am participat, accentul a fost pus pe identificarea și aplicarea bunelor practici care contribuie la construirea unor medii educaționale incluzive, în care diferențele sunt valorizate, iar prejudecățile și discriminarea sunt abordate în mod activ și constructiv.

Pe parcursul activităților de învățare, formatorii au experimentat diverse metode non-formale și tehnici pedagogice menite să dezvolte deschiderea culturală, empatia și gândirea critică a adulților. Un element central a fost reflecția personală – participanții au fost invitați să își exploreze propriile percepții, stereotipuri și atitudini, pentru a înțelege mai bine modul în care acestea pot influența relațiile din cadrul grupurilor de învățare. Această etapă de introspecție a fost esențială pentru a crea un spațiu autentic de dialog și colaborare interculturală.

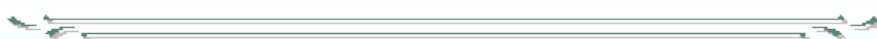
Activități de conștientizare și dialog intercultural. Printre bunele practici testate s-au numărat activitățile de „storytelling intercultural”, în care adulții au împărtășit povești personale legate de identitate, cultură sau experiențe de viață. Aceste momente au creat punți emoționale puternice între participanți, generând empatie și înțelegere reciprocă.

De asemenea, au fost organizate dezbateri moderate pe teme sensibile, precum discriminarea, stereotipurile sau excluderea socială. Adulții au fost încurajați să își exprime punctele de vedere într-un cadru sigur și respectuos, dezvoltându-și astfel capacitatea de a asculta activ și de a răspunde argumentat, fără judecată sau ostilitate. Acest tip de dialog a consolidat spiritul comunitar și a contribuit la diminuarea barierelor între participanți.

Activități colaborative pentru incluziune. O altă serie de bune practici a vizat activitățile de cooperare interculturală, desfășurate în echipe mixte, care au avut ca scop rezolvarea unor sarcini comune. Proiectele de grup au fost concepute astfel încât să valorifice competențele diverse ale participanților – de la cunoștințe lingvistice până la experiențe profesionale – oferind fiecăruia un rol activ și relevant. Prin această abordare, adulții au învățat să colaboreze dincolo de diferențe, să își aprecieze reciproc contribuțiile și să dezvolte o atitudine deschisă față de diversitate.

Metode educaționale și instrumente practice. Pe lângă metodele non-formale, au fost integrate instrumente digitale colaborative, precum Padlet sau Mentimeter, pentru a colecta opinii anonime, percepții și idei despre diversitate și discriminare. Acest mod de lucru a încurajat participarea sinceră, chiar și din partea persoanelor mai rezervate. De asemenea, s-au folosit jocuri de rol și simulări interculturale, prin care participanții au experimentat perspective diferite, dezvoltând astfel empatie și capacitatea de a gestiona situații complexe în contexte multiculturale.

Crearea unui climat educațional sigur și incluziv. Un aspect-cheie al procesului a fost crearea unui climat educațional bazat pe respect reciproc, siguranță psihologică și încredere. Formatorii au învățat să stabilească reguli clare de comunicare, să încurajeze exprimarea liberă și să medieze discuțiile sensibile cu echilibru și empatie. Acest climat a permis

abordarea deschisă a subiectelor legate de prejudecăți și discriminare, fără teamă de stigmatizare sau conflict.

Concluzie. Prin activități practice, reflecție personală și colaborare interculturală, participanții au învățat că lupta împotriva prejudecăților și discriminării în educația adulților nu înseamnă doar transmiterea de informații, ci crearea unor contexte de învățare autentice, în care fiecare voce este ascultată și respectată. Acest curs nu a dezvoltat doar competența interculturală, ci a oferit și instrumente practice pentru a combate prejudecățile și discriminarea în activitățile de educație a adulților. Prin studii de caz, exemple de bună practică și reflecție personală, participanții au fost încurajați să devină facilitatori ai dialogului, incluziunii și respectului reciproc, contribuind astfel la crearea unor comunități de învățare mai deschise și mai echitabile.

Autor: Liviu Ștefan Burtică, participant la cursul „Developing Intercultural Competence and Learning About Best Practice Examples to Fight Against Prejudice and Discrimination in Adult Education Activities”

INTERCULTURALITATE ȘI INCLUZIUNE – EXPERIENȚA UNUI TRAINING INTERNAȚIONAL LA GOLDEN SANDS, BULGARIA

Între 28 mai și 5 iunie 2025 am participat la un training internațional desfășurat la Golden Sands, Bulgaria, având ca temă dezvoltarea competenței interculturale și descoperirea bunelor practici pentru combaterea prejudecăților și discriminării în educația adulților.

Evenimentul a reunit participanți din mai multe țări și organizații, oferind un spațiu de învățare intens, de reflecție și de colaborare.

Programul a combinat teoria cu practica, punând accent pe exerciții interactive și pe împărtășirea experiențelor personale.

De-a lungul celor nouă zile, am parcurs un traseu de formare complex:

- am început prin activități de cunoaștere și team building, explorând concepte de bază precum

„cultură” și „competență interculturală”;

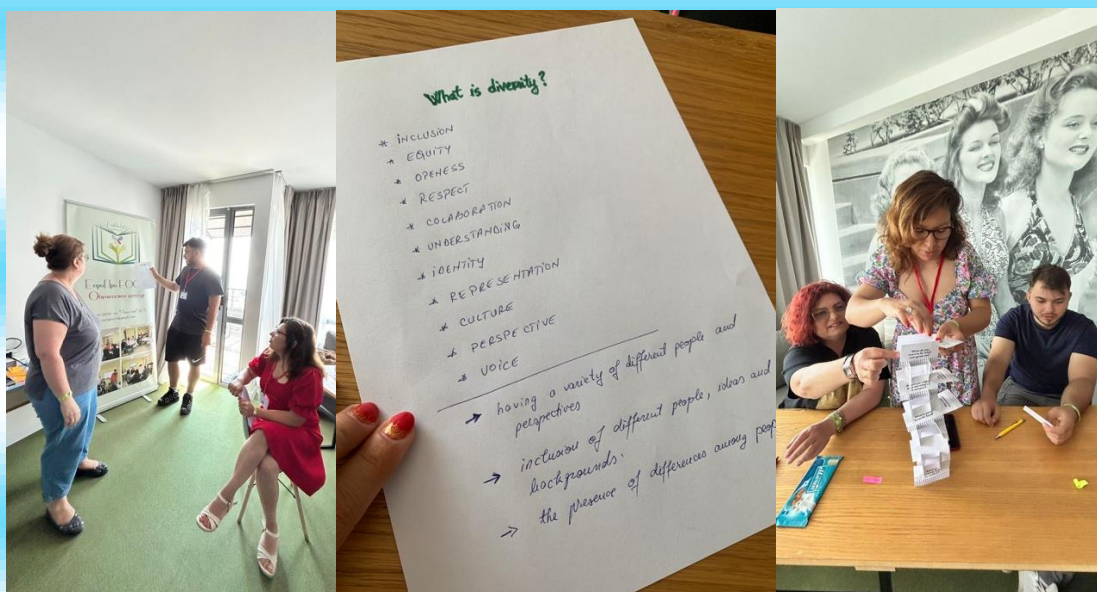
- am discutat despre diversitate în toate formele ei și am analizat cum apar prejudecățile și stereotipurile;

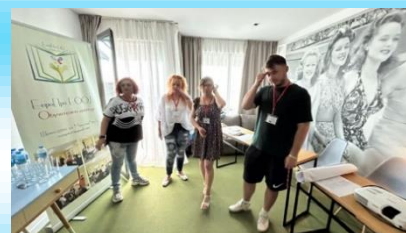
am învățat strategii de comunicare interculturală și am participat la simulări care au evidențiat cum se simte discriminarea;

am descoperit inițiative de succes din Bulgaria și din Europa, axate pe integrarea romilor, sprijinirea refugiaților și apărarea drepturilor LGBTI+;

- am lucrat în grupuri pentru a dezvolta proiecte și planuri de acțiune, astfel încât ceea ce am învățat să poată fi aplicat în organizațiile și comunitățile din care facem parte.

Nu au lipsit momentele culturale, vizitele la organizații locale și activitățile artistice – teatru, muzică, poezie –, care au adus o dimensiune creativă și emoțională procesului de învățare.

La final, fiecare participant a prezentat un plan personal prin care să ducă mai departe ideile și metodele descoperite. Certificarea finală a confirmat nu doar acumularea de cunoștințe, ci și angajamentul comun pentru o societate mai deschisă și mai incluzivă.

Această experiență a demonstrat că educația adulților nu se rezumă la transmiterea de informații, ci creează punți între oameni, ajutându-ne să vedem diferențele ca pe o resursă, nu ca pe o barieră.

Autor: Nicoleta - Claudia Trandafir, participant la cursul „Developing Intercultural Competence and Learning About Best Practice Examples to Fight Against Prejudice and Discrimination in Adult Education Activities”

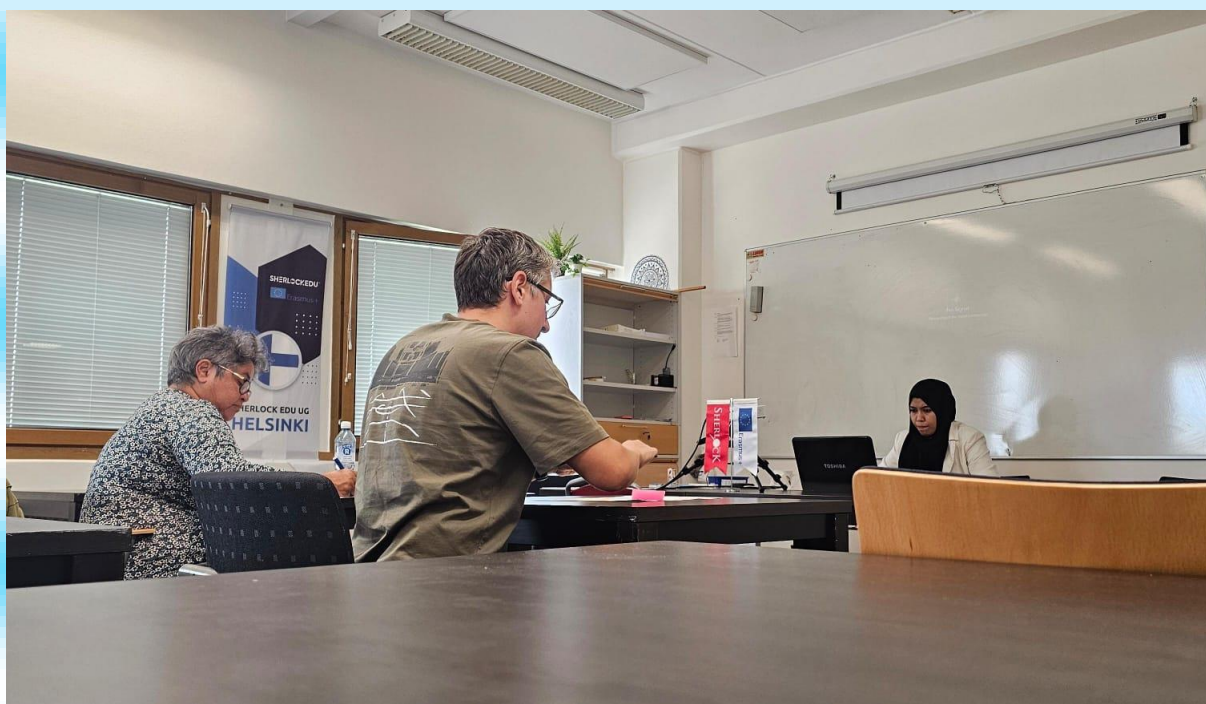

MINDFULNESS ÎN EDUCAȚIA ADULȚILOR – CULTIVAREA PREZENȚEI ȘI A ECHILIBRULUI INTERIOR

Experiență Erasmus+ în Finlanda, 04–08 august 2025

În perioada 4–8 august 2025, am participat în Finlanda la cursul internațional „Mindfulness – Nurturing Inner Peace and Presence”, organizat de Sherlock Edu GmbH. A fost o experiență profund transformatoare, care a oferit formatorilor și personalului din domeniul educației adulților instrumente și tehnici concrete pentru a cultiva mindfulness-ul în propriile vieți și în mediile educaționale în care activează.

Timp de cinci zile, într-un cadru natural liniștit și inspirațional, participanții au explorat, pas cu pas, modul în care practica atenției conștiente poate deveni o resursă valoroasă pentru dezvoltarea personală și profesională, dar și pentru crearea unor spații de învățare calme, incluzive și echilibrate.

Dezvoltarea prezenței și a grijii de sine. Programul a debutat cu sesiuni introductive dedicate înțelegerii conceptului de mindfulness, a principiilor sale de bază și a beneficiilor sale în educația adulților. Prin exerciții de respirație conștientă, reflecție personală și ascultare activă, participanții au descoperit modalități simple, dar eficiente, de a aduce calm și claritate în activitatea de zi cu zi.

Aceste momente au contribuit la creșterea conștientizării de sine și la dezvoltarea unor rutine sănătoase de îngrijire personală, esențiale pentru reducerea stresului și creșterea rezilienței în activitatea educațională.

Mindfulness în sala de clasă pentru adulți. Unul dintre obiectivele centrale ale cursului a fost integrarea mindfulness-ului în strategiile de predare și management educațional.

Participanții au învățat să introducă micro-pauze de atenție conștientă de 2–3 minute în activitățile de învățare pentru a sprijini concentrarea și starea de echilibru mental a adulților.

De asemenea, au fost explorate exerciții de ascultare empatică și practici de recunoștință în grup, prin care fiecare cursant a avut spațiu să se exprime și să fie ascultat cu atenție reală. Aceste metode au fost recunoscute ca bune practici cu potențial direct de aplicare în comunități: ele sprijină comunicarea autentică, coeziunea grupului și construirea unor relații bazate pe respect și compasiune.

„Am înțeles cât de important este să fim cu adevărat prezenți în procesul educațional. Mindfulness-ul nu schimbă doar atmosfera din clasă, ci și calitatea conexiunilor dintre oameni.”

Spații de învățare calme și incluzive. Cursul a oferit exemple concrete de amenajare a mediilor educaționale în mod conștient. Muzica ambientală discretă, lumina caldă, elementele naturale și materialele vizuale plăcute au fost folosite pentru a crea un spațiu educațional care inspiră liniște și concentrare. Aceste detalii aparent simple contribuie semnificativ la bunăstarea adulților și la calitatea procesului de învățare.

Colaborare și reflecție între formatori. Pe parcursul mobilității, învățarea colaborativă a avut un rol central. Participanții au lucrat în grupuri pentru a dezvolta strategii de aplicare a mindfulness-ului în activitățile lor educaționale, au împărtășit idei, au oferit feedback constructiv și au reflectat împreună asupra propriilor experiențe.

Acest schimb de bune practici a dus la conturarea unor planuri de acțiune personalizate, prin care fiecare participant a stabilit pași concreți pentru integrarea mindfulness-ului în activitatea profesională, în funcție de nevoile specifice ale adulților din comunitatea sa.

Concluzie. Cursul de mindfulness din Finlanda a oferit nu doar tehnici eficiente de gestionare a stresului și strategii de cultivare a atenției conșiente, ci și o nouă perspectivă asupra educației adulților. Prin exerciții simple, dar profunde – de la respirația conștientă și ascultarea empatică până la crearea unui climat educațional calm – participanții au descoperit că învățarea devine mai autentică și mai profundă atunci când mintea este prezentă.

Mindfulness-ul s-a dovedit a fi nu doar o practică personală, ci și o metodă educațională valoroasă, care sprijină bunăstarea, empatia și reziliența atât a formatorilor, cât și a cursanților adulți. Experiența din Finlanda va ghida pe viitor dezvoltarea unor activități educaționale care pun accentul pe echilibru interior, conectare umană și învățare conștientă.

Autor: Cătălin Arapalea, participant la cursul „Mindfulness – Nurturing Inner Peace and Presence”

EDUCAȚIA NON-FORMALĂ ÎN SPRIJINUL ÎNVĂȚĂRII ACTIVE A ADULȚILOR

Bune practici din experiența internațională „Applying Non-Formal Education in schools and adult education organizations” – Varna, Bulgaria (28.05–05.06.2025)

În perioada 28 mai – 5 iunie 2025, am participat la cursul internațional „Applying Non-Formal Education in schools and adult education organizations”, organizat de EvroPro Training Center în Varna (Golden Sands), Bulgaria.

Timp de nouă zile, participanții au explorat, într-un cadru internațional și intercultural, moduri inovatoare de integrare a educației non-formale în activitățile educaționale pentru adulți, descoperind metode, instrumente și principii care pot transforma radical procesul de învățare.

De la teorie la aplicabilitate reală. Programul a pornit de la înțelegerea diferențelor fundamentale dintre învățarea formală, non-formală și informală, oferind participanților o perspectivă clară asupra modului în care fiecare contribuie la dezvoltarea personală și profesională a cursanților adulți.

Prin prezentări interactive, discuții de grup, exerciții concrete și activități în aer liber, formatorii au descoperit tendințele europene actuale privind integrarea metodelor non-formale în sistemele educaționale tradiționale. Accentul a fost pus pe prevenirea abandonului educațional și pe crearea unor contexte de învățare relevante și motivante pentru adulții aflați în diferite etape ale vieții.

Metode non-formale aplicate în educația adulților. Pe parcursul cursului, participanții au experimentat o varietate de metode și instrumente educaționale non-formale, ușor transferabile în activitățile zilnice cu adulții:

- Exerciții de team building – pentru coeziunea grupului și crearea unui climat de încredere;
- Brainstorming-uri și studii de caz – pentru dezvoltarea gândirii critice și colaborative;
- Jocuri de rol și simulări – pentru învățarea experiențială și exersarea competențelor sociale într-un cadru sigur;
- Ateliere în aer liber – care au stimulat participarea activă, creativitatea și conexiunea cu mediul;
- Instrumente online de colaborare (School Education Gateway, EPAL) – pentru extinderea învățării dincolo de sala de curs și conectarea cu rețele europene de educație a adulților.

Aceste activități au arătat că învățarea non-formală este flexibilă, incluzivă și orientată către nevoile reale ale participanților, oferind adulților oportunități de implicare autentică și dezvoltare personală.

Schimb intercultural și colaborare europeană. Experiența a inclus și o componentă interculturală puternică. Participanții au lucrat alături de formatori și educatori din întreaga Europă, împărtășind idei, metode și perspective diferite asupra educației adulților.

Prin activități de comunicare interculturală, jocuri de echipă și dezbateri, aceștia și-au dezvoltat abilități sociale, empatie și capacitatea de a adapta metodele educaționale la grupuri diverse, inclusiv la persoane cu competențe reduse sau cu experiențe educaționale diferite.

Bune practici transferabile. Participanții s-au întors acasă cu un portofoliu bogat de bune practici, printre care:

- Crearea unor medii interactive și motivante pentru cursanți, care favorizează implicarea activă;
- Folosirea metodelor experiențiale pentru dezvoltarea competențelor practice și sociale ale adulților;
- Combinarea activităților non-formale cu tehnologiile digitale, pentru a extinde accesul la învățare;
- Implementarea unor strategii eficiente de evaluare și validare a învățării non-formale, care să ofere adulților recunoașterea progresului lor;
- Adaptarea activităților la nevoile specifice ale cursanților cu niveluri reduse de calificare, prin metode interactive, accesibile și motivate.

Concluzie. Participarea la cursul din Bulgaria a fost o experiență educațională intensă și inspirațională, care a demonstrat potențialul extraordinar al educației non-formale în formarea adulților. Metodele dobândite vor fi aplicate în cadrul activităților locale ale organizației, contribuind la dezvoltarea unor programe educaționale dinamice, incluzive și centrate pe participant. Prin abordări interactive, colaborative și interculturale, educația non-formală devine un instrument real pentru creșterea motivației, participării și încrederii în procesul de învățare al adulților, transformând sala de curs într-un spațiu viu, participativ și plin de sens.

Autor: Elena Iuliana Popa, participant la cursul „Applying Non-Formal Education in schools and adult education organizations”

INTELIGENȚA ARTIFICIALĂ – O POARTĂ DESCHISĂ SPRE INCLUZIUNE ÎN EDUCAȚIA ADULȚILOR

Seria formărilor „European Training 4” s-a încheiat cu succes în perioada 18–26 august 2025, la Siviri, Grecia, unde am participat, alături de alți formatori și facilitatori voluntari APDD, la cursul internațional „AI for Inclusion”, organizat de Evropei Ixniliates. Acest program, parte a proiectului Erasmus+ în domeniul Educației Adulților (nr. contract 2024-1-RO01-KA121-ADU000207158), mi-a oferit oportunitatea de a descoperi și aplica modalități inovatoare de utilizare a inteligenței artificiale (IA) pentru o educație incluzivă, adaptată nevoilor diverse ale cursanților adulți.

Bune practici dobândite și aplicate în comunitat. Pe parcursul mobilității, am explorat și aplicat o serie de instrumente și metode digitale moderne, care m-au ajutat să transform procesul de educație a adulților într-unul mai interactiv, accesibil și personalizat.

Printre cele mai relevante bune practici pe care le-am dobândit și aplicat ulterior în comunitate se numără:

- Integrarea inteligenței artificiale în procesul de formare – am utilizat aplicații precum ChatGPT, Curipod sau Scribe pentru a genera conținut educațional adaptat nivelului și ritmului de învățare al fiecărui adult. După întoarcerea din Grecia, am aplicat aceste instrumente în atelierele locale, unde cursanții au descoperit cum tehnologia poate deveni un partener real în procesul de învățare continuă.
- Crearea de activități incluzive și accesibile – am folosit aplicații cu funcții de recunoaștere vocală, traducere automată și text-to-speech, pentru a sprijini adulții cu dificultăți de învățare, dislexie sau competențe lingvistice reduse. Astfel, am reușit să ofer o educație mai democratică și adaptată diversității, promovând șanse egale de participare pentru toți cursanții.
- Gamificarea procesului educațional – prin instrumente precum Kahoot, Quizlet sau LearningApps, am introdus elemente de joc în activitățile de formare pentru adulți, crescând motivația și implicarea acestora. Am aplicat aceste metode în sesiuni de formare non-formală și în programe de alfabetizare digitală, observând o creștere semnificativă a interesului și a participării active.
- Promovarea gândirii critice și a eticii digitale – am abordat dilemele etice generate de utilizarea IA (protecția datelor, dezinformarea, responsabilitatea utilizatorului), organizând ateliere și discuții interactive în rândul adulților din comunitate. Astfel, am contribuit la o educație digitală mai conștientă și responsabilă.

- Utilizarea IA pentru evaluarea formativă și sprijin individualizat – am experimentat instrumente care pot analiza progresul cursanților și pot oferi feedback personalizat, ceea ce mi-a permis să ofer activități adaptate nevoilor individuale și să reduc diferențele dintre participanți.

Impact și valoare adăugată. După întoarcerea în țară, am valorificat cunoștințele dobândite în cadrul workshopurilor de formare pentru adulți, organizate de APDD în comunitate. Am folosit IA ca instrument-cheie pentru incluziune și inovare, adaptând metodele învățate la nevoile reale ale beneficiarilor – persoane aflate în căutarea unui loc de muncă, adulți sau cursanți din medii defavorizate. Prin aceste activități, am reușit să ofer adulților șansa de a accesa educația într-un mod personalizat, modern și motivant.

Pe lângă competențele digitale, mi-am dezvoltat și abilități interculturale, lingvistice și organizaționale, demonstrând că învățarea este un proces continuu, colaborativ și deschis inovației. Prin implicarea mea, inteligența artificială a devenit dintr-un simplu concept tehnologic, un instrument real al incluziunii sociale și educaționale.

În concluzie. Cursul „AI for Inclusion” a reprezentat o experiență de formare complexă și transformatoare, care mi-a oferit o perspectivă nouă asupra modului în care tehnologia poate sprijini educația incluzivă și sustenabilă. Am dobândit competențe digitale și pedagogice actuale, dar și o viziune amplă asupra rolului formatorului în lumea modernă – acela de promotor al inovației, al colaborării și al responsabilității educaționale.

Ceea ce a început ca o experiență de învățare într-un context internațional s-a transformat într-o oportunitate de dezvoltare personală și profesională, prin care am devenit mai conștientă de potențialul inteligenței artificiale de a crea o educație mai echitabilă, mai accesibilă și mai umană.

Autor: Maria Rădulescu , participant la cursul „AI for Inclusion”

CÂND TEHNOLOGIA DEVINE LIMBAJUL INCLUZIUNII – EXPERIENȚA MEA LA CURSUL AI FOR INCLUSION

În perioada 18–26 august 2025, am avut privilegiul de a participa, alături de alți formatori și facilitatori voluntari APDD, la cursul internațional „AI for Inclusion”, organizat de Evropei Ixniliates la Siviri, Grecia. Cursul a făcut parte din proiectul Erasmus+ în domeniul Educației Adulților (nr. contract 2024-1-RO01-KA121-ADU000207158) și a oferit o experiență intensă de învățare, descoperire și reflecție asupra modului în care inteligența artificială (IA) poate transforma educația într-un proces cu adevărat incluziv.

În cadrul mobilității, am descoperit că IA nu este doar o tehnologie, ci un instrument care, atunci când este utilizat etic și creativ, poate deschide accesul la educație pentru toți. Am lucrat în echipe internaționale, am analizat studii de caz, am testat aplicații educaționale și am proiectat activități care valorifică potențialul inteligenței artificiale în sprijinul cursanților cu nevoi diverse.

Am explorat aplicații precum ChatGPT, Curipod, Scribe și Veed.io, care pot genera conținut educațional adaptat nivelului fiecărui adult. Am descoperit cum pot folosi funcțiile de traducere automată, recunoaștere vocală și text-to-speech pentru a facilita învățarea persoanelor cu dificultăți de citire, cu dizabilități vizuale sau cu competențe lingvistice reduse.

După întoarcerea în țară, am pus în aplicare noile competențe în activități cu adulți din comunitate. Am organizat ateliere interactive de alfabetizare digitală, unde participanții au învățat cum să folosească instrumente de IA pentru a-și simplifica munca de zi cu zi – de la redactarea documentelor până la traduceri sau comunicare online.

Am introdus elemente de gamificare în procesul de formare, folosind platforme precum Kahoot și Quizlet, iar reacția cursanților a fost una de entuziasm și curiozitate. Prin joc și competiție constructivă, adulții s-au implicat mai activ și au învățat mai ușor.

Totodată, am desfășurat dezbateri despre etica utilizării IA, pentru a înțelege mai bine responsabilitatea digitală – cum protejăm datele personale, cum filtrăm informațiile și cum folosim tehnologia în mod conștient.

Această experiență a avut un impact profund asupra modului meu de a privi educația. Am înțeles că inovația nu înseamnă doar instrumente noi, ci mai ales o schimbare de mentalitate. Am început să privesc fiecare cursant ca pe un partener de învățare, iar IA ca pe un mijloc prin care pot oferi sprijin personalizat, feedback rapid și oportunități egale.

În activitățile organizate ulterior, am observat cum adulții își recapătă încrederea în propriile abilități, îndrăznesc să experimenteze și se apropie mai mult de lumea digitală. IA a devenit astfel un catalizator al incluziunii, un liant între oameni și cunoaștere.

Cursul AI for Inclusion mi-a oferit mai mult decât informații – mi-a oferit inspirație și sens. Am învățat că, printr-o utilizare

responsabilă a inteligenței artificiale, putem crea contexte de învățare mai prietenoase, mai flexibile și mai umane.

Această mobilitate a fost pentru mine o călătorie de creștere personală și profesională, dar și o dovadă că educația adulților are un potențial infinit atunci când este susținută de inovație, colaborare și empatie.

Prin tot ceea ce am învățat și am aplicat, mi-am consolidat convingerea că educația viitorului este una a incluziunii și a curiozității, în care tehnologia devine un sprijin real, nu o barieră.

Autor: Denisa Luminita Vlad, participant la cursul „AI for Inclusion”

CONCLUZIE GENERALĂ – REVISTA DE BUNE PRACTICI ÎN EDUCAȚIA ADULȚILOR

Participarea celor 22 de formatori APDD la o serie amplă de cursuri internaționale Erasmus+ a reprezentat un veritabil proces de dezvoltare profesională, instituțională și umană, consolidând rețeaua europeană a educației adulților prin experiențe practice, inovatoare și profund relevante pentru societatea actuală.

De la formarea competențelor interculturale și combaterea prejudecăților în cadrul cursurilor din Bulgaria – Applying Non-Formal Education in Schools and Adult Education Organizations și Developing Intercultural Competence and Learning about Best Practice Examples to Fight Against Prejudice and Discrimination – până la dezvoltarea gândirii critice, empatiei și cooperării, participanții au promovat o educație bazată pe respect, diversitate și învățare experiențială.

Cursurile din Spania (Innovative Skills in ICT through Collaborative Work and Project-Based Teaching and Learning) și Italia (ICT for Education. Digital and Web Tools for an Effective Blended, Flipped and Cooperative Learning, Non-Formal Education Methods and Innovative Digital Tools for CLIL and Cultural Education, Project Design and Management) au consolidat dimensiunea digitală și inovatoare a educației adulților. Formatorii au deprins modalități de a integra instrumente web, aplicații educaționale și metode de predare colaborativă, transformând procesul de formare într-o experiență interactivă și accesibilă, bazată pe cooperare și creativitate.

Prin cursurile din Turcia (Global Action on Climate Change through Education și Social Economy and Inclusive Entrepreneurship), s-a evidențiat legătura dintre educație și responsabilitatea socială. Formatorii au dobândit competențe de a transforma învățarea într-un instrument de schimbare sustenabilă, promovând comportamente ecologice, antreprenoriat social și incluziune economică la nivelul comunităților locale.

Experiențele din Finlanda (Mindfulness – Nurturing Inner Peace and Presence) au completat dezvoltarea profesională prin dimensiunea personală și emoțională a educației. Participanții au învățat să cultive prezența conștientă, echilibrul interior și relația empatică cu cursanții – componente esențiale pentru un proces educațional sănătos și armonios.

Cursurile din Grecia, AI for Inclusion și Barrier-Freedom and Inclusion in Lifelong Learning, au adus o perspectivă profund modernă asupra educației incluzive și a potențialului inteligenței artificiale. Formatorii au descoperit cum tehnologia poate sprijini accesibilitatea, personalizarea învățării și reducerea barierelor educaționale, oferind șanse egale pentru toți cursanții adulți.

În ansamblu, toate aceste formări au contribuit la dezvoltarea unui profil profesional complex al formatorului APDD: digital, creativ, empatic și deschis către colaborare internațională. S-au construit punți între inovație și incluziune, între educația formală și cea non-formală, între dezvoltarea personală și cea comunitară.

Rezultatele mobilităților s-au reflectat în activitățile locale de diseminare, unde formatorii au aplicat metodele învățate, au creat ateliere, resurse și experiențe de învățare adaptate adulților din comunitate. Impactul s-a manifestat nu doar prin competențe

profesionale îmbunătățite, ci și prin consolidarea spiritului european al cooperării și al învățării de-a lungul vieții.

Această serie de mobilități confirmă faptul că educația adulților este un motor al schimbării, iar formarea continuă a educatorilor reprezintă cea mai valoroasă investiție în viitor. Împreună, cei 22 de formatori au transformat experiențele internaționale în modele de bune practici, inspirând comunități, modernizând procese de învățare și contribuind la construirea unei societăți mai incluzive, sustenabile și orientate spre cunoaștere.

„Educația adulților este despre curajul de a învăța din nou – despre oameni care cresc, descoperă și dau mai departe lumină.”

Autor: Cătălin Arapalea

„Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Naționale pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale (ANPCDEF). Nici Uniunea Europeană și nici ANPCDEF nu pot fi ținute răspunzătoare pentru acestea.”